

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/162/2021
Identifikačné číslo spisu:	6111206291
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:6111206291.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Šobichovej a sudcov JUDr. Martina Vladíka a Mgr. Petra Melichera v spore žalobcu: SAD Banská Bystrica, a.s., Partizánska cesta 97, 974 67 Banská Bystrica, IČO: 36 052 205, právne zastúpeného: JUDr. Branislavom Jurgom, advokátom so sídlom Žilinská cesta 130, 921 01 Piešťany, IČO: 42 290 899, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Nám. Slobody 2902/6, 811 06 Bratislava, za účasti intervenienta na strane žalovaného: Mesto Banská Bystrica, so sídlom ČSA 26, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 00 313 271, právne zastúpeného: Mgr. Robertom Antalom, advokátom so sídlom Ul. Kláry Jarunkovej 2, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 37 818 309, o zaplatenie 2 518 142,52 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 9 C 58/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15 Co 61/2018-986 zo dňa 4. augusta 2020, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Intervenient na strane žalovaného má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal od žalovaného náhrady škody vo výške 2 518 142,52 eur podľa zákona č. 514/2003 Z. z. z titulu nezákonného rozhodnutia Mesta Banská Bystrica č. PR.V-53/2006VKS194/06 zo dňa 26.01.2006, ktorým tento správny orgán odňal žalobcovi s platnosťou od 31.01.2006 do 01.03.2010 dopravnú licenciu na vykonávanie verejnej pravidelnej mestskej hromadnej dopravy na území Mesta Banská Bystrica, keď žalobca sa domáhal ušlého zisku za obdobie od 01.02.2006 do 01.03.2010 v sume 667 264,15 Eur a skutočnej škody na majetku vo výške 1 850.878,37 Eur (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žalovaný ako aj intervenient na strane žalovaného má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % (výrok II.). Vo vzťahu k dôvodnosti uplatneného nároku súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k názoru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná. Súd prvej inštancie poukázal na to, že podmienkou vzniku objektívnej zodpovednosti za spôsobenú škodu nezákonným rozhodnutím je nielen existencia nezákonného

rozhodnutia ale aj vznik škody a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a vydaním nezákonného rozhodnutia. Nebolo sporné, že došlo k odňatiu licencie rozhodnutím Mesta Banská Bystrica, ktoré bolo ako nezákonné zrušené Krajským súdom v Banskej Bystrici. Sporná bola otázka existencie a rozsahu škody, ale najmä príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou na strane žalobcu. Po zrušujúcom rozhodnutí prvostupňového rozhodnutia krajským súdom obe strany zhodne uviedli, a vyplynulo to aj z dokazovania, že existencia zmluvy o výkone vo verejnom záujme nebola podmienkou pre výkon MHD na strane žalobcu. Rovnako nebolo sporné, že MHD mohli vykonávať aj viaceré subjekty s platnou licenciou a schváleným spoločným cestovným poriadkom. V období od 01.01.2006 do odňatia licencie dňom 31.01.2006 žalobca napriek tomu, že mal platnú licenciu, MHD nevykonával. Dôkazné bremeno na preukázaní, že nevykonávanie MHD a teda v tej súvislosti aj vznik škody na strane žalobcu, bolo v priamej príčinnej súvislosti s odňatím licencie na žalobcovi. Súd sa stotožnil s názorom žalovaného ako aj intervenienta na strane žalovaného, že pre vyriešenie otázky, či odňatie licencie s účinnosťou od 31.01.2006 bolo jediným, resp. jedným ale najhlavnejším dôvodom, pre ktorý žalobca nevykonával MHD, bolo potrebné skúmať aj dôvody, pre ktoré nevykonával dopravu ešte v čase, keď mal platnú licenciu, a teda túto dopravu mohol vykonávať spolu aj s ďalším dopravcom s platnou licenciou. Podľa tvrdenia žalobcu a svedkov, ktorých navrhol vypočuť, nevykonávanie dopravy bolo z dôvodu džentlmenskej dohody uzatvorenej s bývalým primátorom mesta, ktorý ich požiadal, aby nevyhrocovali vypätú situáciu a čakali na jeho pokyn, kedy by mohli opätovne vykonávať MHD. Prerušenie výkonu si mohli dovoliť maximálne na jeden mesiac, aby nedošlo k odňatiu licencie zo zákona. Pokiaľ odstraňovali označníky na autobusových zastávkach v tomto období a strhávali cestovné poriadky, bolo to z dôvodu, že si brali len svoj majetok, keď nový dopravca deklaroval, že je pripravený realizovať MHD v plnom rozsahu. Ďalej uviedli, že boli technicky pripravení vykonávať MHD, mali uzatvorenú zmluvu o prenájme autobusov s dcérskou spoločnosťou mesta a platný cestovný poriadok z roku 2005 na dobu neurčitú s tým, že v priebehu januára pravidelne rokovali o tom, kedy majú opätovne začať vykonávať MHD. Primátor sa mal vyjadriť, aby vydržali, lebo SAD Zvolen nespĺňa podmienky licencie ani zmluvy o výkone vo verejnom záujme. N. O. P. vo výpovedi dňa 09.03.2016 uviedol, že žalobca chcel ďalej dopravu MHD vykonávať aj s nulovým variantom bez dotácie. Ako dôkaz pripravenosti vykonávať MHD žalobca pripojil zápisnicu z mimoriadneho zasadnutia predstavenstva z 02.01.2006, prezenčnú listinu zo zasadnutia predstavenstva z tohto dáta, zápisnicu z mimoriadneho zasadnutia predstavenstva zo 06.01.2006 a prehlásenie nezávislého odborového zväzu zo dňa 05.01.2006. Podľa žalovaného a intervenienta na jeho strane pravým dôvodom, pre ktorý od 01.01.2006 žalobca nevykonával dopravu, bola tá skutočnosť, že nemal uzatvorenú zmluvu o výkone vo verejnom záujme, bez ktorej by nedosahoval zisk. Súd uviedol, že pokiaľ by došlo k ukončeniu výkonu MHD v Meste Banská Bystrica zo strany žalobcu po vydaní rozhodnutia o odňatí licencie, bez ktorej ako jednej zo základných podmienok výkonu by žalobca nemohol vykonávať MHD, bola by nesporne daná priama príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodou na strane žalobcu v dôsledku tohto rozhodnutia. Nebolo však sporné, že k ukončeniu výkonu MHD zo strany žalobcu došlo už skôr a to 01.01.2006, t. j. v čase, keď ešte mal platnú licenciu na vykonávanie MHD a spĺňal podľa jeho tvrdenia aj všetky ostatné zákonom požadované podmienky pre riadny výkon MHD (technickú pripravenosť, platný cestovný poriadok, vydanú tarifu). Dôvod, pre ktorý napriek tomu žalobca nevykonával MHD, t. j. existencia džentlmenskej dohody s primátorom nebola preukázaná. Okamihom, keď na základe platnej licencie a podpísanej zmluvy o výkone vo verejnom záujme medzi Mestom Banská Bystrica a SAD Zvolen, tento subjekt začal vykonávať MHD v Banskej Bystrici, žalobca sa mu snažil znemožniť výkon MHD tým, že odstránil cestovné poriadky, odpíľil zastávky a monitoroval jeho nedostatky pri výkone MHD. Hoci v priebehu konania tvrdil, že aj bez zmluvy o výkone vo verejnom záujme mohol vykonávať dopravu a mohli túto dopravu vykonávať v meste aj viacerí prepravníci s podmienkou schváleného spoločného cestovného poriadku, netvrdil, ani nepreukázal, že by urobil nejaké kroky k tomu, aby bol takýto spoločný cestovný poriadok schválený, alebo že by jednal s primátorom mesta alebo inými zodpovednými osobami o tom, že by mohli vykonávať dopravu dvaja dopravcovia vedľa seba s platnou licenciou. Taktiež, pokiaľ tvrdil, že mal s Mestom Banská Bystrica podpísanú zmluvu o výkone vo verejnom záujme, nepreukázal, že v tomto období, t. j. v januári 2006, sa domáhal voči mestu z tohto titulu realizácie výkonu MHD, pričom mal podpísanú zmluvu o nájme autobusov, prostredníctvom ktorých sa mala MHD realizovať. Podľa názoru súdu takéto správanie sa na strane žalobcu skôr svedčí o tom, že si bol vedomý toho, že zmluva o výkone vo verejnom záujme bola

podpísaná s iným subjektom, SAD Zvolen, ktorý vykonával od 01.01.2006 MHD a ktorá tomuto subjektu zabezpečovala dotácie pre výkon MHD a on sám takúto dohodu nemal k dispozícii. Žalobca hoci v konaní prostredníctvom svedkov tvrdil, že bol pripravený a ochotný realizovať výkon MHD aj podľa iného dopravcu a aj bez zmluvy o výkone vo verejnom záujme, t. j. bez dotácií, takýto výkon nerealizoval. Z jeho správania - monitorovania nedostatkov MHD SAD Zvolen, odpílenia zastávok, jednania s primátorom vyplýva, že za takýchto podmienok ani nebol ochotný ho realizovať. Mesto pritom neurobilo žiadne kroky v tomto období k tomu, aby zmenilo daný stav. Z uvedených dôvodov podľa názoru súdu potom žalobca nepreukázal, že hlavnou a podstatnou príčinou, prečo prestal vykonávať MHD v Banskej Bystrici, bolo odňatie dopravnej licencie zo strany Mesta Banská Bystrica, ale tá skutočnosť, že za takých podmienok, aké nastali v meste po 01.01.2006, dopravu MHD nechcel vykonávať. V ďalšom súd prvej inštancie, vzhľadom na námietku žalobcu v konaní vo vzťahu k neplatnosti uzatvorenej zmluvy o výkone vo verejnom záujme so subjektom SAD Zvolen uviedol, že otázka platnosti uzatvorenej zmluvy o výkone vo verejnom záujme s týmto subjektom nemá pre posúdenie dôvodnosti ani výšky nároku v danom spore právnu relevanciu. Pokiaľ žalobca tvrdil, že zmluva so SAD bola uzatvorená v rozpore so zákonom § 39 OZ, keď obchádzala účel zákona a v prípade, ak by existovali dvaja dopravcovia, takáto zmluva nemohla byť uzatvorená ani jedným z nich, takýto postup zo strany mesta mohol zakladať nárok na náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu ale nie nezákonného rozhodnutia. O náhrade trov konania rozhodol podľa zásady úspechu v zmysle § 255 ods. 1 a § 262 CSP.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 4. augusta 2020 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania.

3. S poukazom na ustanovenie § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd považoval napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny, zároveň v podrobnostiach odkázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Nad rámec uvedeného odvolací súd s prihliadnutím na odvolacie námietky žalobcu uviedol, že pokiaľ žalobca v podanom odvolaní ako odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP uvádzal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces s námietkou, že súd prvej inštancie rozhodnutie neodôvodnil spôsobom, ktorý vyžaduje ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, namietal, že rozhodnutie je arbitrárne, trpí ľubovôľou a pôsobí prekvapivo, pričom poukazoval, že za prekvapivé považoval, že súd v bode 54. odôvodnenia rozhodnutia považoval za nesporné, že ku ukončeniu výkonu MHD došlo zo strany žalobcu už skôr, a to 01.01.2006 napriek tomu, že počas konania neurčil podľa § 181 ods. 2 CSP, že považuje za nesporné skutkové tvrdenie, že k ukončeniu výkonu MHD došlo zo strany žalobcu už skôr, než pred odňatím dopravnej licencie, keď takéto skutkové tvrdenie nikým tvrdené nebolo a z dôvodu neurčenia za nesporné takéhoto skutkového tvrdenia súdom v zmysle § 181 ods. 2 CSP nemohol z takéhoto zistenia ani vychádzať, poukázal na právny rozdiel medzi neuskutočnením spojov podľa cestovného poriadku počas januára 2006 a zastavením (ukončením dopravy žalobcom odňatím podnikateľského oprávnenia s účinnosťou od 31.01.2006), odvolací súd takúto odvolaciu námietku nepovažoval za dôvodnú. Čo sa týka námietky, že súd prvej inštancie neodôvodnil rozhodnutie spôsobom v zmysle § 220 ods. 2 CSP odvolací súd uviedol, že hoci odôvodnenie súdu prvej inštancie je stručné, spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd bol toho názoru, že súd prvej inštancie postupoval pri odôvodnení rozhodnutia v súlade s ustanovením § 220 ods. 2, pričom odôvodnenie rozhodnutia obsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu prvej inštancie, odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie spĺňa parametre zákonného odôvodnenia, za existujúci odvolací dôvod nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu, ale len to, že by ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, ktorá situácia v predmetnej veci však nenastala. Pokiaľ žalobca ďalej tiež namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je zároveň prekvapivé, pretože súd podľa bodu 54. rozhodnutia považoval za nesporné, že k ukončeniu MHD došlo zo strany žalobcu dňom 01.01.2006 napriek tomu, že súd počas konania neurčil podľa § 181 ods. 2 CSP, že považuje za nesporné skutkové tvrdenie, že k ukončeniu výkonu MHD došlo zo strany žalobcu už skôr, než pred odňatím dopravnej licencie s poukazom na tú skutočnosť, že takéto tvrdenie v konaní nebolo nikým

tvrdené, odvolací súd uvádza, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie žiadnym spôsobom nevyplýva, že by súd prvej inštancie v bode 54. odôvodnenia konštatoval nespornosť ukončenia výkonu MHD s prihliadnutím na postup súdu v zmysle § 181 ods. 2 CSP, keďže celé odôvodnenie rozhodnutia súdu treba posudzovať v celom jeho kontexte a nie oddelene vytrhnutím časti odôvodnenia. Preskúmaním obsahu spisu ako aj celého odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie dospel odvolací súd k názoru, že súd prvej inštancie v bode 54. konštatoval zistený skutkový stav, keď z vykonaného dokazovania skutočne vyplývalo, že žalobca reálne mestskú hromadnú dopravu v Meste Banská Bystrica nerealizoval už od 01.01.2006 to znamená, že nevykonával mestskú hromadnú dopravu v Meste Banská Bystrica už od 01.01.2006 a fakticky došlo k ukončeniu výkonu mestskej hromadnej dopravy, čo je nespochybniteľným faktom.

4. Vo vzťahu k odvolacej námietke podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP, keď podľa žalobcu konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, keď žalobca namietal pochybenie súdu ohľadom dokazovania tvrdiac, že súd v rozpore s ustanovením § 181 ods. 2 CSP neurčil, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná a ktoré nevykoná, okrem navrhovaného výsluchu svedka L. Š., neurčil, že považuje za nesporné skutkové tvrdenie, že došlo k ukončeniu MHD zo strany žalobcu, odvolací súd k tejto námietke poukázal už na vyššie uvedenú argumentáciu odvolacieho súdu, pričom z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že súd prvej inštancie sa priebežne a to aj nad rozsah povinností v zmysle § 181 ods. 2 CSP vyjadroval aj k otázke spornosti, resp. nespornosti skutkových tvrdení, ako aj k otázke dokazovania. Na ostatnom pojednávaní súd dôsledne postupoval v zmysle § 182 CSP, preto nemožno prisvedčiť tvrdeniu žalobcu, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Pokiaľ žalobca k tejto odvolacej námietke tiež uviedol, že mal súd v zmysle čl. II. CSP posudzovať vec podľa konštantnej judikatúry najvyšších súdnych autorít, tak aby umožnil čo najširšie odškodnenie prípadu vzniknutej škody a ušlého zisku, pričom sa pravidelne a konštantne odškodňujú prípady vzniku škody pri nezákonnom predčasnom zrušení zmlúv alebo licencií, ktoré boli na dobu určitú, keď poškodený má legitímne právo očakávať, že jeho právo bude trvať až do uplynutia určitej doby, odvolací súd uviedol, že pre súd je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o žalobe žalobcu postupoval v súlade s ustanovením § 217 ods. 1 CSP, posudzoval atribúty zodpovednosti v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, pričom na základe vykonaného dokazovania dospel k názoru, že v súdnej veci nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou na strane žalobcu, pričom nebolo preukázané, že hlavnou a podstatnou príčinou, prečo prestal žalobca vykonávať mestskú hromadnú dopravu v Meste Banská Bystrica bolo odňatie dopravnej licencie zo strany mesta, vzhľadom k zistenému skutkovému stavu, že žalobca nerealizoval mestskú hromadnú dopravu v Meste Banská Bystrica už pred odňatím licencie a to od 01.01.2006. Práve s ohľadom na zistený skutkový stav v súdnej veci, súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol, preto nebolo možné ani prisvedčiť, že by súd prvej inštancie sa odklonil od konštantnej judikatúry tak, ako to tvrdí žalobca v podanom odvolaní s poukazom na to, že súdy v prípade predčasného zrušenia zmlúv alebo licencií, ktoré boli na dobu určitú, konštantne odškodňujú prípady vzniku škody pri nezákonnom rozhodnutí.

5. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP, keď žalobca v odvolaní uviedol, že podľa neho súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a namietal, že súd v rozpore so skutočným stavom, keď neexistuje zastavenie výkonu pravidelnej autobusovej dopravy MHD v Banskej Bystrici žalobcom pred odňatím dopravnej licencie, a taktiež napriek vykonaným dokazovaním zistenému skutkovému stavu, že žalobca chcel s výkonom dopravy pokračovať, a že neskončil dopravu dobrovoľne, súd v rozpore s ustanovením § 7 ods. 2 zákona č. 168/1996 Z. z. konštatoval skutkové zistenia, že žalobca ukončil MHD už skôr, a to 01.01.2006 v čase, keď mal ešte platnú dopravnú licenciu, čo podľa tvrdenia žalobcu v odvolaní nenastalo a ani právne nebolo možné s poukazom, že nikto netvrdil, že žalobca pred odňatím ukončil (zastavil) MHD v Banskej Bystrici, pričom podľa žalobcu zo zhodného tvrdenia strán bolo nesporné, že žalobca chcel MHD ďalej vykonávať, keď žalovaný nespochybnil technickú spôsobilosť žalobcu v januári na výkon dopravy, ako aj vôľu vykonávať ďalej dopravu s poukazom na to, že u žalobcu nebolo nikdy prijaté ani odsúhlasené rozhodnutie o dobrovoľnom ukončení prevádzkovania liniek MHD, odvolací súd uviedol: k poukazu žalobcu na ustanovenie § 7 ods. 8 zákona č. 168/1996 Z. z.,

ustanovenie § 7 citovaného zákona upravuje udelenie, ako aj odňatie dopravnej licencie, pričom však súd prvej inštancie v súdnej veci nekonštatoval ukončenie výkonu MHD v zmysle § 7 citovaného zákona, ale na základe faktického skutkového stavu, ktorý v konaní bol nepochybne preukázaný, keď v konaní bolo preukázané, a to výpoveďami jednak štatutárneho zástupcu žalobcu, ako aj svedkami, ktorí boli v konaní vypočutí, že žalobca reálne počnúc dňom 01.01.2006 počas obdobia, keď ešte mal platnú licenciu na vykonávanie mestskej hromadnej dopravy a spĺňal podľa tvrdenia žalobcu aj všetky ostatné zákonom požadované podmienky pre riadny výkon mestskej hromadnej dopravy, túto prestal vykonávať, teda fakticky ukončil výkon MHD dňom 01.01.2006. Práve z tohto dôvodu súd dospel k záveru, že hlavnou a podstatnou príčinou nevykonávania MHD nebolo súdom konštatované nezákonné rozhodnutie Mesta Banská Bystrica a s prihliadnutím k zistenému skutkovému stavu, vzhľadom na vykonané dokazovanie, keď žalobca nepreukázal, že by mal uzavretú zmluvu o výkone vo verejnom záujme s Mestom Banská Bystrica na obdobie od 01.01.2006, na základe ktorej by mal žalobca zabezpečenú dotáciu pre výkon mestskej hromadnej dopravy v Banskej Bystrici, súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že žalobca nepreukázal, že hlavnou a podstatnou príčinou prečo prestal vykonávať MHD v Banskej Bystrici (ktorú prestal vykonávať už od dňa 01.01.2006), bolo odňatie dopravnej licencie zo strany Mesta Banská Bystrica, ku ktorému došlo po tom, čo žalobca prestal reálne vykonávať MHD v meste Banská Bystrica od 01. 01. 2006, ale bola tá skutočnosť, že za podmienok, ktoré nastali v meste po 01.01.2006, dopravu MHD vykonávať nechcel. Na tomto závere nemôže nič zmeniť ani nespochybnenie technickej spôsobilosti žalobcu v januári na výkon dopravy, ani vyjadrenie právnej zástupkyne žalovaného v konaní pred súdom, že nespochybňuje, že žalobca chcel vykonávať dopravu, keďže táto sa nevyjadřila k tomu, za akých okolností žalobca chcel vykonávať dopravu, teda nemožno jej vyjadrenie posudzovať ako tvrdenia nesporné medzi stranami sporu. Rovnako na tomto závere nič nemôže zmeniť ani tvrdenie žalobcu v odvolaní, že u žalobcu nikdy nebolo prijaté ani odsúhlasené rozhodnutie o dobrovoľnom ukončení prevádzkovania línií MHD a žalobca chcel v doprave pokračovať, keď fakticky žalobca od 01.01.2006 nerealizoval výkon mestskej hromadnej dopravy v Meste Banská Bystrica hoci mohol. Pokiaľ namietal v odvolaní, že neexistuje uzatvorená ani platná zmluva o výkone vo verejnom záujme so spoločnosťou Slovenská autobusová doprava Zvolen, súd prvej inštancie správne v bode 57. odôvodnenia uviedol, že otázka platnosti uzatvorenej zmluvy o výkone vo verejnom záujme so SAD Zvolen nemá pre posúdenie dôvodnosti ani výšky nároku v danom spore právnu relevanciu. Pokiaľ ďalej v odvolaní žalobca tvrdil, že svedeckými výpoveďami N.. W., N.. W., N.. P., N.. L., N.. Ž. a Y.. Ď. je preukázané, že bola uzatvorená zmluva o výkonoch vo verejnom záujme medzi žalobcom a Mestom Banská Bystrica dňa 29.12.2005, takýto záver z vykonaného konania vôbec nevyplýva. Je nepochybné, že Mesto Banská Bystrica v zastúpení vtedajším primátorom N.. W. jednalo o uzatvorenie zmluvy o výkone vo verejnom záujme s dvomi subjektmi, a to so žalobcom a SAD Zvolen, a. s., pričom z výpovede N.. W. vyplýva, že návrh zmluvy vypracovaný Mestom Banská Bystrica, a to pre oba subjekty bol podpísaný najprv ním, pričom zmluvu po jednaniach s oboma obchodnými spoločnosťami podpísala spoločnosť SAD Zvolen. Pokiaľ žalobca tvrdil, že takáto zmluva bola uzatvorená aj so žalobcom, len výpoveď štatutárneho zástupcu žalobcu a svedecké výpovede ostatných členov predstavenstva, resp. zamestnancov žalobcu, nemožno považovať za taký dôkaz, ktorý by preukazoval aj reálne uzavretie zmluvy o výkone vo verejnom záujme so žalobcom a Mestom Banská Bystrica na obdobie od 01.01.2006, keď žalobca takúto zmluvu k dispozícii nemal a druhá zmluvná strana prípadnej zmluvy, a to Mesto Banská Bystrica konajúce prostredníctvom primátora N.. W., existenciu zmluvy poprelo. Správne súd prvej inštancie správanie sa žalobcu v období januára 2006 (odstránenie cestovných poriadkov, odpílenie zastávok, nekonanie vo vzťahu k vytvoreniu spoločného cestovného poriadku s ďalším subjektom SAD Zvolen, ako aj nerealizovanie výkonu MHD od 01.01.2006) vyhodnotil tak, že toto svedčí o tom, že si žalobca bol vedomý, že iný subjekt má s Mestom Banská Bystrica uzavretú zmluvu o výkone vo verejnom záujme a napriek skutočnosti, že v konaní pred súdom tvrdil a preukazoval aj svedeckými výpoveďami, že bol pripravený a ochotný realizovať výkon MHD aj povedľa iného dopravcu, a to aj bez zmluvy o výkone vo verejnom záujme (teda bez dotácií od Mesta Banská Bystrica) fakticky takýto výkon nerealizoval. Potom nemožno prisvedčiť ani tvrdeniu žalobcu v podanom odvolaní, že existuje príčinná súvislosť medzi nezákonným zrušením rozhodnutím a vzniknutou škodou, ktorú preukazuje znaleckým posudkom N.. T. T., jeho výsluchom, výsluchom N.. Ž., N.. L., N.. W. a N.. P.. Pokiaľ ďalej namietal, že súd sa nevysporiadal so skutočnosťou, že odňatie dopravnej licencie si nespôsobil žalobca, ale licenciu odňal správny orgán z

vlastného podnetu nezákonne a s prihladnutím na vykonané dokazovanie výsluchom svedkov N.. W., N.. P., N.. L., ktorí jasne potvrdili, že žalobca s Mestom Banská Bystrica dňa 29.12.2005 uzatvoril zmluvu o výkonoch vo verejnom záujme na rok 2006, dospel k nesprávnemu skutkovému stavu, tvrdiac aj, že súd však pripustil uzatvorenie tejto zmluvy a zobral za preukázané, že žalobca po jej uzatvorení originály zmluvy ponechal v meste, takáto námietka v podanom odvolaní vôbec neobstojí, pretože z odôvodnenia celého rozhodnutia súdu prvej inštancie žiadnym spôsobom nemožno vyvodíť, že by súd prvej inštancie pripustil uzavretie tejto zmluvy a zobral za preukázané, že žalobca po uzavretí zmluvy originály nechal na mieste. Takéto tvrdenie žalobcu v podanom odvolaní odvolací súd považoval len za účelové. K námietke, že súd v bode 52. konštatoval, že pravým dôvodom, pre ktorý od 01.01.2006 žalobca nevykonával dopravu, bola tá skutočnosť, že nemal uzatvorenú zmluvu o výkone vo verejnom záujme, bez ktorej by nedosahoval zisk, odvolací súd uviedol, že v bode 52. súd prvej inštancie uvádzal tvrdenia žalovaného a intervenienta na strane žalovaného. Pokiaľ ďalej uviedol, že konštatovanie súdu v bode 58. rozsudku nezohľadňuje právny a skutkový stav veci, zmluva o VVZ so SAD Zvolen vôbec nebola uzavretá (v konaní preukázané, že bola nepodpísaná), a preto podľa žalobcu súd v bode 58. uvádza úplne nepodloženú úvahu s poukazom na to, že škoda nebola spôsobená prípadným uzavretím takej zmluvy s iným subjektom, ale odňatím licencie, odvolací súd uviedol, že táto odvolacia námietka nie je spôsobilá vo vzťahu k rozhodnutiu súdu založiť úvahu o prípadnej nesprávosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď vo vzťahu k predmetu konania je právne bezvýznamná. Pokiaľ namietal, že súd nesprávne vytvoril skutkový základ súdneho rozhodnutia, čím došlo k vadám v skutkových zisteniach súdu, vykonané dôkazy vyhodnotil nesprávne a v rozpore so skutočným stavom súd viedol svoje úvahy tým smerom, že žalobca netvrdil a nepreukázal, že by urobil nejaké kroky k tomu, aby bol schválený spoločný cestovný poriadok, alebo že by jednal s primátorom mesta alebo inými oprávnenými osobami o tom, že by mohli vykonávať dopravu dvaja dopravcovia vedľa seba s platnou licenciou, sú nedôvodné, pretože žalobca nepotreboval nič také v januári riešiť, aj vzhľadom na zistený skutkový stav, že v januári 2006 žalobcovi nič nebránilo vykonávať dopravu MHD, pričom intervenient odňal žalobcovi dopravnú licenciu skôr než začal opätovne v januári 2006 dopravný výkon poskytovať, odvolací súd uviedol k tejto odvolacej námietke, že ju nemožno považovať za dôvodnú. Súd v odôvodnení svojho rozhodnutia riadne uviedol aké dokazovanie to v bode 3. odôvodnenia rozsudku súdu, uviedol podstatné tvrdenia strán sporu, podstatný obsah vykonaných dôkazov a uviedol aj zistený skutkový stav, vrátane právneho posúdenia, a to v bodoch 54. až 56. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd poukázal aj na nedôvodnosť ďalšej odvolacej námietky žalobcu v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP, keď žalobca v odvolaní namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a namietal, že súd prvej inštancie neaplikoval na vec sa vzťahujúcu právnu normu, a to zákon č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave, pričom mal aplikovať najmä ustanovenie § 2 ods. 2, § 4 ods. 2, § 7 ods. 1, § 7 ods. 8 a § 10 citovaného zákona s tým, že ak by ich aplikoval, nemohol by učiniť nesprávne právne závery o ukončení dopravy skôr ako odňatím dopravnej licencie majúca za to, že nevykonanie prebranej povinnosti právne ani fakticky neznamená zastavenie (ukončenie) pravidelnej autobusovej dopravy, tvrdiac, že názor súdu, že k ukončeniu dopravy žalobcom došlo už 01.01.2006 je v rozpore s vtedy platným právnym poriadkom, ktorý na zastavenie dopravy vyžadoval odňatie dopravnej licencie, čo nastalo až od 31.01.2006. Odvolací súd k tejto námietke uviedol, že už vyššie poukazoval na tú skutočnosť, že súd prvej inštancie neposudzoval ukončenie výkonu mestskej hromadnej dopravy zo strany žalobcom v zmysle hore citovaného zákona, ale na základe zisteného skutkového stavu, keď v konaní nepochybne bolo preukázané, že žalobca napriek platnej licencií ako aj všetkým ostatným splneným podmienkam pre riadny výkon mestskej hromadnej dopravy, čo sa týka technickej pripravenosti, platného cestovného poriadku a vydané tarify, od 01.01.2006 reálne výkon mestskej hromadnej dopravy v Meste Banská Bystrica nevykonával. V tomto smere odvolací súd uviedol, že pokiaľ v priebehu konania žalobca opakovane uvádzal, že mohol 30 dní bez možnosti odňať žalobcovi dopravnú licenciu Mestom Banská Bystrica nerealizovať mestskú hromadnú dopravu, zrejme toto tvrdenie žalobca opiera o ustanovenie § 7 ods. 8 písm. c), pričom však podľa tohto ustanovenia na zrušenie autobusovej linky a zastavenie pravidelnej autobusovej dopravy treba odňať dopravnú licenciu. Odňať dopravnú licenciu možno vtedy, ak autobusová linka sa stala nepotrebnou, alebo dopravca do 30 dní od právoplatnosti udelené dopravnej licencie nezačal na nej prevádzku podľa schváleného cestovného poriadku; podľa názoru súdu, výklad aký zvolil žalobca, nie je v súlade s ustanovením § 7 ods. 8 písm. c), keď podľa výkladu žalobcu by ktorýkoľvek subjekt vykonávajúci mestskú hromadnú

dopravu podľa vlastného uváženia mohol kedykoľvek nevykonávať 30 dní prevádzku MHD podľa schváleného cestovného poriadku, čo je však v zjavnom rozpore so znením ustanovenia § 7 ods. 8 písm. c) zák. č. 168/1996 Z. z., teda v tomto smere neobstoí tvrdenie žalobcu, že od 01.01.2006 mohol sa rozhodnúť, že nebude realizovať dopravu v Meste Banská Bystrica, pretože (podľa názoru žalobcu) by mohlo dôjsť k odňatiu licencie až potom, keby 30 dní túto prevádzku MHD nerealizoval. V prípade takéhoto výkladu zákona by každé mesto, vrátane všetkých občanov mesta a návštevníkov mesta boli v podruží podnikateľského subjektu, keď by tento podľa vlastného uváženia - tak ako to vyplýva z prezentovaného názoru žalobcu mohol sa rozhodnúť kedykoľvek 30 dní nerealizovať dopravu v meste. Súd prvej inštancie však nevyhodnotil ukončenie výkonu MHD zo strany žalobcu v zmysle zák. č. 168/1996 Z. z. o cestnej preprave, pričom však vyhodnotil ukončenie výkonu mestskej hromadnej dopravy žalobcom v Meste Banská Bystrica, na základe faktického stavu, keď žalobca reálne od 01.01.2006 mestskú hromadnú dopravu v Meste Banská Bystrica nevykonával, čo v konaní nepochybne preukázané bolo. Práve z tohto dôvodu súd dospel k názoru, že nebola daná priama príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodou na strane žalobcu v dôsledku nezákonného rozhodnutia Mesta Banská Bystrica, ktorým odňal dopravnú licenciu rozhodnutím zo dňa 26.01.2006 s účinnosťou od 31.01.2006. Súd správne vyhodnotil, že odňatie licencie nebolo hlavnou a podstatnou príčinou prečo prestal vykonávať žalobca MHD v Meste Banská Bystrica. Odvolací súd k veci samej uviedol, že podstatné je, že v čase odňatia licencie (čo bolo preukázané v konaní pred súdom prvej inštancie) žalobca už mestskú hromadnú dopravu v meste Banská Bystrica fakticky nerealizoval. Teda aj keď Mesto Banská Bystrica odňalo žalobcovi licenciu (v čase nevykonávania MHD) aj za situácie, že Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Sp 23/2007 rozsudkom zo dňa 13. septembra 2007 tak, že zrušil rozhodnutie mesta a vec mu vrátil na ďalšie konanie, s prihliadnutím k tomu, že dôvod uvedený v rozhodnutí mesta, ktorým odňal dopravnú licenciu, a síce, že autobusové linky sa stali nepotrebnými, nebol v zmysle zák. č. 168/1996 Z. z. § 7 ods. 1 písm. c) naplnený, a z tohto dôvodu rozhodnutie mesta zrušil a vrátil na nové konanie, súd prvej inštancie správne ustálil, že žalobcom tvrdená škoda nebola v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím mesta, keďže žalobca ukončil výkon MHD už dňom 01.01.2006. Žalobca iba tvrdil, že chcel vykonávať dopravu od 01.02.2006 a to aj bez uzavretia zmluvy o výkone vo verejnom záujme, ktorá by žalobcovi zabezpečila poskytnutie dotácie od Mesta Banská Bystrica vo vzťahu k realizácii mestskej hromadnej dopravy v meste, avšak žiadne reálne konanie žalobca nevykonával; naopak, vykonal úkony, ktorými tento tvrdený zámer bezpochyby spochybnil (odstránený cestovný poriadok, odstránenie zastávok); za takéto konanie podľa názoru odvolacieho súdu v žiadnom prípade nemožno považovať iba rokovanie v rámci spoločnosti žalobcu a ani prípadné rokovanie žalobcu s Mestom Banská Bystrica. Správne podľa názoru odvolacieho súdu dospel súd prvej inštancie k názoru, že správanie na strane žalobcu skôr svedčí o tom, že si bol vedomý toho, že zmluva o výkone vo verejnom záujme bola podpísaná s iným subjektom - SAD Zvolen, ktorý vykonával od 01.01.2006 v Meste Banská Bystrica mestskú hromadnú dopravu, on sám takúto dohodu k dispozícii nemal, hoci v konaní prostredníctvom svedkov tvrdil, že bol pripravený a ochotný realizovať výkon MHD aj povedľa iného dopravcu a aj bez zmluvy o výkone vo verejnom záujme, t. j. bez dotácií, takýto výkon nerealizoval. Správne súd prvej inštancie vyhodnotil reálne správanie žalobcu spočívajúce v odpílení zastávok, jednaní s primátorom, že za takýchto podmienok ani realizovať MHD v Meste Banská Bystrica ochotný nebol. Súd správne vyhodnotil, že žalobca nepreukázal, že hlavnou a podstatnou príčinou, prečo prestal vykonávať MHD v Banskej Bystrici bolo odňatie licencie zo strany mesta, ale tá skutočnosť, že za takých podmienok aké nastali v meste po 01.01.2006 dopravu MHD nechcel vykonávať.

6. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. e) CSP, keď žalobca namietal, že súd nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, konkrétne hoci žalobca navrhol, aby si súd vyžiadal od odborne spôsobilej osoby - Ústavu súdneho inžinierstva Žilinská univerzita v Žiline, L. N. Y. R., S.. odborné vyjadrenie k otázke vyčíslenia výšky skutočnej škody a ušlého zisku, odvolací súd uviedol, že z obsahu zápisnice o pojednávaní zo dňa 20. októbra 2017 nepochybne vyplýva, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s ustanovením § 182 CSP a pred skončením pojednávania súd vyzval strany, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci, pričom zástupca žalobcu aj v záverečnej reči poukázal na to, že písomným podaním zo dňa 21.04.2017 navrhol vykonať dokazovanie vyžiadaním odborného vyjadrenia, a to od

Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity, alebo odborne spôsobilej fyzickej osoby L.. N.. Y. R., S.. (čo odvolací súd mal preukázané z podania žalobcu zo dňa 21.04.2017), pričom súd prvej inštancie následne vo veci pojednával na pojednávaní dňa 20. októbra 2017. Súd prvej inštancie na tomto pojednávaní dôsledne postupoval v zmysle § 182 CSP, a keďže po vyjadrení strán nepovažoval za potrebné vykonať ďalšie dôkazy, uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené a následne pojednávanie odročil len za účelom vyhlásenia rozhodnutia na deň 15. novembra 2017, na ktorom vyhlásil rozsudok vo veci samej. Nemožno preto prisvedčiť odvolacej námietke žalobcu, že súd neurčil, že nevykoná dôkaz vyžiadaním odborne spôsobilej osoby na otázku vyčíslenia výšky skutočnej škody a ušlého zisku žalobcu, keďže postupom v zmysle § 182 CSP vyhlásením uznesenia o skončení dokazovania rozhodol, že žalobcom navrhnutý dôkaz nevykoná, pričom tak ako už odvolací súd uviedol, je na rozhodnutí súdu, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Odvolací súd mal teda za to, že tento odvolací dôvod neobstoí, keďže podľa názoru odvolacieho súdu žalobcom navrhnutý dôkaz nebol ani potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k správne záveru o neexistencii príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím Mesta Banská Bystrica a žalobcom tvrdenou škodou.

7. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil. Otázka príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a konkrétnou škodou je síce v prvom rade otázkou skutkovou, pričom súd zisťuje jej existenciu, avšak záver, či v konkrétnom prípade je či nie je daná príčinná súvislosť, je súčasne otázkou právnou, pretože súd tak robí záver o existencii jedného z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu, pričom tento právny záver je závislý na skutkovom zistení. Ak príčinou vzniku škody je iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastane, pričom súd prvej inštancie správne dospel k názoru, že nezákonné rozhodnutie nie je podstatnou príčinou k žalobcom tvrdenému vzniku škody, keďže žalobca už pred odňatím licencie nerealizoval výkon mestskej hromadnej dopravy v Meste Banská Bystrica.

8. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalobca. Žalobca mal za to, že odvolací súd porušil zákaz svojvoľného postupu a porušil právo žalobcu na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku a svojim postupom a rozhodnutím odmietol žalobcovi poskytnutie spravodlivosti.

9. Odvolací súd neprípustne trestá žalobcu za jeho podnikateľské rozhodnutie, ktorým využil žalobca zákonnú možnosť danú ustanovením § 4 ods. 2 zákona č. 168/1996 Z. z., v dôsledku reálnych okolností v Meste Banská Bystrica (viď bod 51. rozsudku súdu prvej inštancie), v tomto období od 01.01.2006 prepravnú povinnosť žalobca ani nemal. Nevykonanie spojov žalobcom v období od 01.01.2006 do odňatia dopravnej licencie bolo zákonné (v konaní nesporné), správny orgán nikdy žalobcu nepostihol žiadnou sankciou za to, že by v tom čase spoje vynechal nezákonne.

10. Dovolaním namietol aj svojvoľnosť a arbitrárnosť napadnutého rozsudku. Odvolací súd konal tak, že uprel žalobcovi právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

11. Súdny svojvoľne a arbitrárne (a v priamom rozpore so znením zákona č. 168/1996 Z. z.) považovali prerušenie dopravnej činnosti žalobcom za zastavenie dopravy, i keď zákon na zastavenie dopravy vyžaduje a spája tento následok až s odňatím dopravnej licencie. Súd sa tak vôbec nezaoberali následkami spôsobenými odňatím dopravnej licencie, ktoré boli predmetom konania.

12. Arbitrárnosť v rozhodnutí odvolacieho súdu videl aj v tom, že súd napriek obomi stranami zhodne tvrdenej skutkovej okolnosti, že žalobca chcel MHD v Banskej Bystrici naďalej vykonávať, a napriek vykonaným dôkazom o tom, že žalobca právne aj fakticky mohol a žalobca aj reálne chcel ďalej MHD v Banskej Bystrici vykonávať (poukázal na bod 51. rozsudku súdu prvej inštancie a nižšie citované vyjadrenie žalovaného), potvrdil rozsudok zamietajúci žalobu, a to len na tom dôvode, že žalobca fakticky nevykonával dopravu MHD od 01.01.2006. Súd už nijak nevzal do úvahy preukázaný skutkový

stav, že žalobca dopravu iba prerušil a chcel v nej pokračovať.

13. Odvolací súd svojvoľne ignoroval skutkový stav podľa bodu 51. rozsudku súdu prvej inštancie, teda že žalobca mal dôvod na prerušenie výkonov MHD, že čakal na to, aby mohol znova dopravu vykonávať, že dopravu vykonávať chcel do 30 dní a chcel dopravu vykonávať aj bez zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme (bez dotácie). Okrem toho aj žalovaný na pojednávaní dňa 09. marca 2016 potvrdil, že nespochybňuje technickú spôsobilosť žalobcu v januári 2006 na výkon dopravy a čo sa týka skutočnosti, či chcel vykonávať dopravu, toto nespochybňuje (str. 14 zápisnice z 09. marca 2016).

14. Z tohto skutkového stavu nemohol svojvoľne odvolací súd založiť svoje rozhodnutie na tom, že žalobca fakticky sám ukončil výkon dopravnej činnosti v MHD a že nezákonné rozhodnutie tak údajne nie je podstatnou príčinou škody. Odvolací súd nevzal do úvahy skutkový sled a právnu úpravu, podľa ktorej prerušenie dopravy nie je zastavením dopravy a na zastavenie dopravy je potrebné odňať dopravnú licenciu. Teda podstatnou príčinou vzniku škody zastavením dopravy je až nezákonné rozhodnutie o odňatí licencie, nie predchádzajúce faktické konanie žalobcu.

15. Súd nevzal do úvahy, že prerušenie dopravy žalobcom (dopravcom) bol jav dočasný, ktorý môže žalobca zmeniť opätovným vykonávaním dopravy. Oproti tomu administratívne odňatie dopravnej licencie bolo okamžité a trvalé. Je potrebné uviesť, že odňatie dopravnej licencie s vylúčením odkladného účinku podaného odvolania zároveň spôsobilo zánik tejto dopravnej licencie úplne ako celku, pretože v čase rozhodovania Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý zrušil nezákonné odňatie dopravnej licencie rozsudkom zo dňa 13. septembra 2007, sp. zn. 23 Sp 23/2007-30, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 14. novembra 2007, došlo aj ku zmene zákona č. 168/1996 Z. z. tak, že dopravcovia s licenciou (žalobca mal vtedy licenciu odňatú a nebol dopravcom) majú právo požiadať o znovuudelenie licencie. Nezákonné rozhodnutie s vylúčeným odkladným účinkom odvolania tak spôsobilo zánik licencie žalobcu úplne, čo súd prvej inštancie v konaní riadne zistil.

16. Prípustnosť dovolania v tejto veci je daná podľa ustanovenia § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku, tým, že súd prvej inštancie a tiež odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Táto vada spočíva v tom, že súd prvej inštancie a tiež odvolací súd rozhodovali o nároku žalobcu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci svojvoľne, arbitrárne, nerozhodovali o uplatnenom nároku, pretože sa ku jeho posúdeniu odmietli dostať (s tým, že akúkoľvek škodu si vlastne spôsobil žalobca, i keď je to nemožné, aby si žalobca prerušením dopravy spôsobil škodu, ktorá vznikla až odňatím dopravnej licencie), vymykajúc sa poskytnutiu súdnej ochrany porušenému právu žalobcu, i keď v konaní bola zistená a súkromným znaleckým posudkom preukázaná príčinná súvislosť a skutočná škoda na majetku žalobcu a ušlý zisk, spôsobené nezákonným odňatím dopravnej licencie. Oba súdy neposkytli, v rozpore s článkom 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ochranu porušenému právu žalobcu.

17. Vada spočíva aj v tom, že súd prvej inštancie a aj odvolací súd o nároku žalobcu na náhradu škody rozhodli tak, že tým popreli zmysel a účel ustanovenia čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a ustanovení Zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, keďže rozhodli tak, akoby účastníkovi správneho konania nemohol vzniknúť nárok na náhradu skutočnej škody a ušlého zisku nezákonným odňatím dopravnej licencie, teda podnikateľského oprávnenia vydaného na dobu určitú až do 01.03.2010, keď ten istý subjekt dočasne dopravu prerušil (fakticky nevykonával, na čo má právo podľa § 4 ods. 2 zákona č. 168/1996 Z. z.) v dobe predchádzajúcej nezákonnému rozhodnutiu (od 01.01.2006 do 26.01.2006). V konaní pritom neexistoval žiaden dôkaz o tom, že by žalobca sám úplne a definitívne ukončil svoju dopravnú činnosť MHD, negatívnu skutočnosť, teda že tak neukončil dopravu, ani nie je možné dokazovať, pričom v bode 51. rozsudku súdu prvej inštancie je konštatovaný skutkový stav tak, že žalobca chcel pokračovať v doprave MHD do 30 dní od 01.01.2006.

18. Žalovaný na pojednávaní dňa 09. marca 2016 potvrdil, že nespochybňuje technickú spôsobilosť žalobcu v januári 2006 na výkon dopravy a čo sa týka skutočnosti, či chcel vykonávať dopravu, toto nespochybňuje (str. 14 zápisnice z 09. marca 2016). Odvolací súd arbitrárne uzavrel, že keď ale žalobca fakticky (ale len od 01.01.2006) do odňatia dopravnej licencie rozhodnutím z 26.01.2006 dopravu nevykonával, tak odňatie dopravnej licencie údajne nie je podstatným dôvodom pre vznik škody žalobcu. Oba sudy sa na základe takeého zdôvodnenia odmietli bližšie zaoberať preukázanými zložkami skutočnej škody, odmietli vyhodnocovať škodu v tom zmysle (ako tvrdil žalobca), že uplatnená je v konaní len škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím. Zdôraznil zistený skutkový stav v bode 51. rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý bol zistený tak, že žalobca mal dôvod na svoje konanie od 01.01.2006 a aj to, že dopravu ďalej vykonávať chcel a mohol, mal na to všetky predpoklady technicky aj právne pripravené, a len odňatie dopravnej licencie žalobcu zastavilo od pokračovania vykonávania dopravy. Súd proti žalobcovi vyhodnotil odstránenie označiek, išlo však o majetok žalobcu, ktorý bol odstránený z dôvodu jeho zneužívania iným dopravcom a žalobca, nebyť odňatia dopravnej licencie, by tieto označky pripevnil naspäť aj s cestovnými poriadkami a v doprave by pokračoval. Sudy zistili a v konaní to bolo preukázané, že žalobca mal právne aj technicky všetko pripravené a mal záujem ďalej dopravu vykonávať. Zhodne to tvrdil v konaní aj žalovaný (str. 14 zápisnice z 09. marca 2016). Odvolací súd tieto zhodné skutkové tvrdenia odmietol svojvoľne vyhodnotiť ako zhodné skutkové tvrdenia.

19. Napriek takým zhodným skutkovým tvrdeniam odvolací súd svoje rozhodnutie oprel o v konaní nezistený a prekvapivo vytvorený skutkový stav, že žalobca údajne sám skončil s dopravou a túto už nemal záujem vykonávať ďalej. Prekvapivé je konštatovanie súdu o nespornom ukončení dopravy žalobcom pred odňatím dopravnej licencie z dôvodu, že v predposlednej vete na str. 2 zápisnice z pojednávania súdu dňa 20. októbra 2017 súd uviedol, že sporná je otázka, z akého dôvodu žalobca neprevádzkoval v januári MHD do odňatia licencie, súd tu použil sloveso neprevádzkoval, t. j. nevykonával spoje podľa platného cestovného poriadku, nepoužil slovo ukončil (zastavil) MHD, čo je podľa zákona č. 168/1996 Z. z. rozdiel. Odvolací súd sa k tomu vôbec nevysporiadal s námietkou žalobcu, že tomu tak nebolo a ak by sám chcel skončiť, žalobca dopravnú licenciu by mestu vrátil.

20. Váda spočíva aj v tom, že sudy neposkytli ochranu porušenému právu žalobcu a nezaoberali sa uplatneným nárokom (neposúdili riadne nárok na náhradu škody), pričom sa hlavne odvolací súd odchýlil svojimi úvahami od znenia zákona č. 164/1996 Z. z., tak, že poprel ich zmysel a účel. Odvolací súd mimo predmetu konania riešil obdobie od 01.01.2006, i keď odňatie dopravnej licencie bolo zjavne až od 31.01.2006. Na takto nesprávnej premise potom riešil údajný nedostatok (nemožnosť) príčinnej súvislosti. Vznik príčinnej súvislosti je tu pritom ľahko vysvetliteľný a bol v konaní preukázaný. Žalobca v konaní uplatnil škodu práve len tú, ktorá mu vznikla odňatím dopravnej licencie a ktorá škoda by mu nevznikla bez odňatia dopravnej licencie.

21. Porušené boli odvolacím súdom aj procesné práva žalobcu dané žalobcovi ustanoveniami Civilného sporového poriadku, najmä právo:

a) Podľa ustanovenia článku 2 CSP, že ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty; právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo; ak sa spor na základe prihliadnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu.

b) Odvolací súd mal zobrať do úvahy len skutočnosti, ktoré vyšli najavo v tomto konaní aj ohľadom príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody žalobcu. Súd sa tým odmietol zaoberať na základe mylného záveru, že doprava bola fakticky skončená už 01.01.2006, i keď bola len prerušená a podnikateľské oprávnenie žalobcovi trvalo, teda doprava ani podľa zákona nebola ukončená pred 31.01.2006. Ukončenie nastalo až odňatím licencie. Súd sa nevysporiadal s dôkazom, že žalobca mal na rok 2006 uzatvorenú aj nájomnú zmluvu, ktorou si zobral od Dopravného podniku Mesta Banská Bystrica do nájmu práve autobusy, s ktorými (ako časťou vozového parku na výkon MHD) aj do

31.12.2005 riadne MHD vykonával a do nájmu si ich vzal na rok 2006 za účelom vykonávania MHD v roku 2006. To znamená, že za normálneho chodu vecí, ak by mal žalobca licenciu udelenú do 01.03.2010, žalobca by vo výkone MHD pokračoval naďalej (aj bez dotácie).

c) Odvolací súd sa v odôvodnení nevysporiadal s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní, pretože sa nezaoberal podstatnými tvrdeniami odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 9 C 58/2011-808 z 15. novembra 2017, a to týmito:

22. Súd nevystihol a nezaoberal sa predmetom konania, ktorým bola náhrada škody spôsobená nezákonným odňatím podnikateľského oprávnenia žalobcu - dopravnej licencie udelenej na dobu určitú do dňa 01.03.2010, odňatej predčasne už od dňa 31.01.2006, i keď súd tento predmet správne definoval v bode 24. rozsudku.

23. Súd dospel k záveru, že ak došlo ku ukončeniu dopravy v dôsledku odňatia dopravnej licencie (ku čomu reálne došlo odňatím dopravnej licencie), tak je daná priama príčinná súvislosť a tvrdené škody vznikli z odňatia dopravnej licencie, napriek tomu ale žalobu zamietol. Príčinná súvislosť nie je nijak pretrhnutá, tieto škody nevznikli tak, ako uvažoval súd prvej inštancie, že by ďalej žalobca nemal záujem dopravu vykonávať, pretože taká skutočnosť neexistovala. V konaní obe strany zhodne tvrdili, že žalobca chcel dopravu ďalej vykonávať.

24. V konaní sa preukázalo, že po odňatí dopravnej licencie na roky 2006, 2007 a 2008 Mesto Banská Bystrica zaplatila dopravcovi Slovenská autobusová doprava Zvolen, a. s. za výkon MHD v Banskej Bystrici:

-sumu 31 000 000,- Sk + doplatok 24 527 000,- Sk (rok 2006);

-sumu 25 320 000,- Sk + doplatok 14 680 000,- Sk (rok 2007);

-sumu 63 000 000,- Sk + doplatok 24 527 000,- Sk (rok 2008). Ak by intervenient neodňal licenciu, bol by žalobca vykonával dopravu aj bez nároku na náhradu straty, nemal by straty, nebol by povinný prevziať výkon vo verejnom záujme a ak by ho prevzal, bol by lacnejším dopravcom pre mesto, ako sme v konaní preukázali, žalobca nepotreboval žiadne príplatky, ako boli poskytnuté inému dopravcovi.

25. Súdny vôbec nerozlišili, aké škody môžu vzniknúť tým, že žalobca údajne nemal záujem na vykonávaní dopravy MHD a ktoré vznikli len v príčinnej súvislosti s odňatím dopravnej licencie, ktoré predstavuje zároveň znemožnenie podnikania v mestskej hromadnej pravidelnej autobusovej doprave a to dopravy ako celku, vzhľadom na to, že podľa § 7 ods. 1 zákona č. 168/1996 Z. z. sa udeľovala jedna hromadná dopravná licencia na všetky autobusové linky, ktoré udeľuje obec, teda celá doprava v MHD bola žalobcovi zastavená v dôsledku jedného rozhodnutia, proti ktorému sa vopred nemohol ani len brániť a ani odvolanie nemalo odkladný účinok.

26. Súd prvej inštancie bez dôkazov vykonštruoval teóriu, že žalobca sa v podmienkach januára roku 2006 rozhodol ukončiť MHD v Banskej Bystrici, na čo neexistuje žiaden dôkaz a vykonané dôkazy preukazujú pravý opak.

Súd vôbec nevyhodnotil, že žalobca bol podľa dôkazov predložených žalobcom s podaním zo dňa 28.01.2013 lacnejším dopravcom pre mesto, preto by mesto muselo nechať vykonávať dopravu žalobcu, nebyť odňatia dopravnej licencie. Žalobca preukázal, že dopravu by vykonával lacnejšie, o čom svedčia dôkazy v konaní vykonané, nikým nespochybnené a sumarizované v článku XIV odvolania. Súd ale v odôvodnení rozsudku tieto skutkové okolnosti vôbec neuviedol, i keď boli podstatné, zrejme preto, že tieto okolnosti by úplne narušili úvahu súdu v bode 56. rozsudku.

27. Súd prvej inštancie mal hodnotiť, že žalobca chcel vykonať výkon aj bez zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme, zatiaľ čo o druhom dopravcovi žalovaný nič také netvrdil a nedokazoval. Žalovaný dokazoval len to, že druhý dopravca jazdil so zmluvou o výkonoch vo verejnom záujme. Súd mal teda hodnotiť reálnu situáciu tak, že ak by existovali dvaja dopravcovia vedľa seba, tak dopravu by vykonával aj žalobca. Súd prvej inštancie na strane 12 v bode 53. rozsudku správne konštatoval, že pokiaľ by došlo k ukončeniu výkonu MHD v Meste Banská Bystrica zo strany žalobcu po vydaní rozhodnutia o odňatí

licencie, bez ktorej ako jednej zo základných podmienok výkonu by žalobca nemohol vykonávať MHD, bola by nesporne daná priama príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodou na strane žalobcu v dôsledku tohto rozhodnutia.

28. Príčinou škody spôsobenej odňatím dopravnej licencie nebolo súdom uvedené nevykonávanie dopravy v priebehu januára 2006, pretože v tomto období žalobca dopravnú licenciu mal a v tomto období bol stále oprávnený dopravu MHD vykonávať (dopravu neukončil, iba nevykonával spoje podľa cestovného poriadku). Táto právna skutočnosť (existencia oprávnenia na podnikanie) sa zmenila až nezákonným odňatím dopravnej licencie s účinnosťou od 31.01.2006, nezmenila sa prípadným reálnym nevykonaním dopravy, keď sa spoj neuskutočnil podľa cestovného poriadku. Súd sa zaoberal len krátkym obdobím januára 2006, kedy žalobca z logicky vysvetlených a preukázaných dôvodov, dopravu nevykonával podľa cestovného poriadku, avšak ďalej vykonávať chcel. Súd sa tým nezaoberal napriek tomu, že v konaní mal predložené odborné vyjadrenie znaleckej organizácie ALFA znalecká, ktoré preukázalo priamy škodlivý dopad na majetok žalobcu, spôsobený presne odňatím dopravnej licencie MHD.

29. Skutkové tvrdenia žalobcu:

- že žalobca chcel pokračovať vo vykonávaní dopravy MHD už v januári 2006 (t, j, v situácii v Banskej Bystrici v januári 2006);
- nebyť nezákonného odňatia dopravnej licencie by dopravu MHD vykonával, a to aj v prípade bez zmluvy o výkone vo verejnom záujme (ZVVZ),
- že žalobca neukončil dopravu dobrovoľne a že nechcel skončiť s výkonom dopravy MHD,
- že žalobca chcel dopravu ďalej vykonávať, boli v konaní preukázané nasledovnými dôkazmi: Svedectvá k tomu, že žalobca neukončil dopravu dobrovoľne a že nechcel skončiť s výkonom dopravy MHD, a ku skutočnosti, že chcel dopravu ďalej vykonávať,
- svedok N.. Y. Ž.H., vyslúchnutý dňa 05.05.2017, ktorý bol v rozhodnom období dopravným námestníkom žalobcu, jasne potvrdil, že aj v roku 2006 mal žalobca záujem vykonávať dopravu a nebol dôvod, aby po 31.12.2005 MHD nevykonávali;
- svedok N.. Y. Ž. výslovne na otázku intervenienta potvrdil, že ak by nebola odňatá licencia, tak dopravu by vykonávali, a to do zákonnej lehoty 30 dní;
- svedok N.. Y.Á. Ž. výslovne potvrdil aj skutočnosť, že žalobca by vykonával aj po januári 2006 dopravu v meste bez zmluvy o výkone vo verejnom záujme, mal na to všetko vybavenie aj cestovný poriadok;
- svedok N.. Y. Ž. potvrdil, že nadriadený mu nikdy nedal pokyn, aby nevykonávali MHD dopravu;
- okrem krátkeho obdobia v januári 2006 po dohode s Mestom Banská Bystrica, chcel žalobca MHD vykonávať aj v januári 2006 a aj následne;
- svedok N.. Y. Ž.H. potvrdil na výsluchu dňa 05.05.2017, že aj po 01.01.2006 by žalobca vykonával dopravu; svedkyňa Y. J. Ď. dňa 05.05.2017 potvrdila, že žalobca neukončil výkon dopravy dobrovoľne; výsluchom N.. W. bolo preukázané, že žalobca by naďalej vykonával dopravu podľa platnej TARIFY č. 1/2005, nebyť odňatia dopravnej licencie;
- výsluch svedka N.. O. P. dňa 09.03.2016 preukázal, že žalobca chcel naďalej dopravu MHD vykonávať, a to aj s nulovým variantom bez dotácie (bez ZVVZ), svedok potvrdil, že žalobca už v januári 2006 chcel so svojimi dopravnými prostriedkami a vodičmi vyjsť do ulíc, ale následne už žalobcovi bola odňatá licencia (str. 9 zápisnice z 09.03.2016),
- výsluch svedka N.. N. W. dňa 09.03.2016 potvrdil, že žalobca mal naďalej záujem prevádzkovať dopravu (str. 13 zápisnice z 09.03.2016); obaja svedkovia potvrdili, že žalobca chcel pokračovať v doprave MHD, chcel pokračovať v doprave aj bez dotácie v zmysle platnej tarify;
- svedok N.. W. na výsluchu dňa 09.03.2016 potvrdil, že žalobca mohol vykonávať dopravu aj od dňa 01.01.2006 a mesto nebránilo žalobcovi vykonávať dopravu od 01.01.2006; sám svedok mal záujem na tom, aby pokračoval v doprave žalobca (str. 5 zápisnice z 09.03.2016);
- výsluch svedka N.. P. dňa 02.11.2011 preukázal, že žalobca bol pripravený udržať (pre rok 2006) cenu doterajšieho cestovného a aj cestovný poriadok, ktorý mali schválený; preukázal, že žalobca bol stále pripravený začať s prevádzkou aj bez zmluvy (ZVVZ), ale následne bola odňatá licencia na MHD;

- svedkyňa N.. Q. L. dňa 02.11.2011 potvrdila, že žalobca mohol vykonávať dopravu aj bez zmluvy o výkone vo verejnom záujme a bez prenajatia autobusov od MHD a. s.;
- záujem, pripravenosť a splnenie zákonných podmienok u žalobcu na pokračovanie dopravy od 01.01.2006 aj bez zmluvy o výkone vo verejnom záujme potvrdil svedok N.. W. dňa 02.11.2011.

30. Listiny v spise preukazujúce, že žalobca chcel ďalej vykonávať dopravu aj v roku 2006:

- predložená osvedčená fotokópia zápisnice z mimoriadneho zasadnutia predstavenstva žalobcu z 02.01.2006, ktorú sme priložili k písomnému podaniu z 21.04.2017 do spisu súdu preukazuje, že žalobca chcel v roku 2006 zabezpečovať MHD v Banskej Bystrici;
- predložená akceptácia zo dňa 29.12.2005, že žalobca akceptoval všetky požiadavky Mesta Banská Bystrica na výkon dopravy MHD, prevzatie listu potvrdil 29.12.2005 N.. W.;
- Zmluva o nájme dopravných prostriedkov a o nájme nehnuteľností zo dňa 30.12.2005 na rok 2006.

31. Žalovaný na pojednávaní dňa 09.03.2016 potvrdil, že nespochybňuje technickú spôsobilosť žalobcu v januári na výkon dopravy a čo sa týka skutočnosti, či chcel vykonávať dopravu, toto nespochybňuje. Bolo takto nesporné, že žalobca chcel vykonávať ďalej dopravu, aj podľa vyjadrenia žalovaného - str. 14 zápisnice z 09.03.2016.

32. Odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, keďže mal podľa konštantnej judikatúry súdov (por. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2011, sp. zn. 3 Cdo 313/2009) posudzovať a zobrať do úvahy, či odňatie dopravnej licencie bolo jednou z príčin a to príčinou podstatnou vo vzťahu ku zastaveniu dopravy (súd prvej inštancie správne posúdil, že zastavením dopravy škoda vznikla), pretože až s odňatím dopravnej licencie zákon spája (§ 7 ods. 8 zákona č. 168/1996 Z. z.) zastavenie dopravy.

33. Oba súdy vôbec neposúdili ani len jedno euro škody tvrdenej žalobcom v tom zmysle, či mohla vzniknúť v dôsledku odňatia podnikateľského oprávnenia. Povrchne súdy túto možnosť odmietli a neskúmali vôbec, že odňatie dopravnej licencie má podstatný vplyv a mení právne postavenie žalobcu z oprávneného dopravcu na osobu bez oprávnenia na MHD. Hoci licencia bola na dobu určitú do 01.03.2010, súdy sa odmietli zaoberať úplne tou možnosťou, že predčasné odňatie dopravnej licencie spôsobí značnú škodu (skutočnú škodu aj ušlý zisk v konaní preukázaný súkromným znaleckým posudkom). Ku posudzovaniu výšky škody súdy vôbec nepristúpili. Odvolací súd sa odmietol zaoberať tým, či nezákonné rozhodnutie bolo podstatnou príčinou zastavenia dopravy a vzniku škody, pretože arbitrárne ukončil svoje skúmania na tom, že „žalobca fakticky dopravu od 01.01.2006 nevykonával“. Odvolací súd však opomenul, že ani také faktické nevykonávanie dopravy nemá za následok zastavenie dopravy a aj podľa právneho posúdenia ide len o dočasné nevykonanie dopravy - jej prerušenie. Žalobca bol pritom zákonne oprávnený kedykoľvek až do odňatia licencie pravidelnú autobusovú dopravu vykonávať a mal právo spoj nevykonať, resp. dopravu prerušiť podľa § 4 ods. 2 Zák. č. 168/1996 Z. z., resp. § 10 ods. 3 zák. č. 168/1996 Z. z.

34. Žalobca sám neukončil výkon MHD, pretože nevykonanie spojov ani prerušenie vykonania spojov neznamená podľa zákona ukončenie (zastavenie) dopravy. Žalobca dopravu neukončil, pretože v nej chcel pokračovať, čo aj v konaní žalobca preukázal, a bolo to aj nesporné medzi stranami konania. Odvolací súd ignoroval zhodné skutkové tvrdenia strán: Žalovaný na pojednávaní dňa 09.03.2016 potvrdil, že nespochybňuje technickú spôsobilosť žalobcu v januári 2006 na výkon dopravy a čo sa týka skutočnosti, či chcel vykonávať dopravu, toto nespochybňuje. Takéto porušenie procesných práv žalobcu je v takej rozsiahlej miere, že tým súd popiera zmysel a účel právnej úpravy na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci a teda v rozpore s princípom spravodlivosti súdneho konania tak došlo ku porušeniu práva na spravodlivý proces.

35. Ku predmetu konania tak súd v rozpore s ustanovením § 220 ods. 2 CSP neuviedol žiadne vysvetlenia, teda ako v rámci predmetu konania posúdil podstatné skutkové tvrdenia a argumenty strán. Podľa relevantnej rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky, obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu, uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri ich uplatňovaní, jeho obsahom je i zákonom relevantné konanie súdov Slovenskej republiky. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu (Nález Ústavného súdu SR, l. ÚS 26/1994 z 10. mája 1994, uverejnený pod č. 2/1994 v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1993-1994). Odvolací súd znemožnil žalobcovi realizovanie procesného práva na prejednanie a rozhodnutie veci súdom (čl. 1 CSP), pretože odvolací súd sa nezaoberal predmetom konania, porušil práva žalobcu na súdnu ochranu.

36. Odvolací súd nepostupoval tak, aby zabezpečil ochranu porušeného práva žalobcu, teda práva na reparáciu vzniknutej škody odňatím licencie, ku tomu sa súd nedostal vôbec, pretože vôbec neriešil následky odňatia licencie (na majetok žalobcu, vznik škody), pretože vec skutkovo a právne posúdil tak, ako by odňatie licencie nemalo právny význam napriek tomu, že až odňatím dopravnej licencie zaniká dopravcovi podnikateľské oprávnenie.

37. Dovolateľ mal za to, ak nie je prípustnosť dovolania v tejto veci daná podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, tak je dovolanie prípustné podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) a písm. b) CSP, pretože dovolanie je prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo rozhodnutie súdu prvej inštancie a rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP), pričom tu ide o otázku právneho posúdenia príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím.

38. Dovolací dôvod podľa ustanovenia § 432 ods. 2 CSP vymedzil žalobca nasledovne:

Súd mal právne posúdiť, ale neposúdil, čo je podstatná príčina vzniku škody a ak je príčin viac, ktorá z nich je podstatná vo vzťahu ku celej vzniknutej škode. Právne posudzovať mal súd, ktorá príčina je podstatná ku celej spôsobenej škode spôsobenej zánikom podnikateľského oprávnenia. Súd mal posúdiť (ale neposúdil) obsah spôsobenej škody a právne posúdiť, či mohla vzniknúť práve v dôsledku odňatia dopravnej licencie a ak áno, či išlo o dôvod podstatný.

39. Súd mal v zmysle ustanovenia článku 2 CSP podľa konštantnej judikatúry najvyšších súdnych autorít (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 15. novembra 2002 vo veci Tona v. Italy, č. 33252/96, nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 24. marca 2011, sp. zn. II. ÚS 25/2011, rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. novembra 2003, sp. zn. 3 Cdo 134/03 (89/2004 ZSR)) posudzovať vec tak, aby umožnil čo najširšie odškodnenie prípadu vzniknutej škody a ušlého zisku spôsobené odňatím podnikateľského oprávnenia, s ktorým je spojené znemožnenie užívania majetku žalobcu na výkon dovtedy oprávnenej dopravy bez odňatej licencie.

40. Súd mal posudzovať (podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2011, sp. zn. 3 Cdo 313/2009), čo je podstatná príčina vzniku škody a ak je príčin viac, ktorá z nich je podstatná vo vzťahu ku celej vzniknutej škode (aká škoda vznikla odňatím licencie žalobca v konaní preukázal).

41. Nesprávnosť právneho posúdenia odvolacieho súdu spočíva aj v rozpore so znením ustanovenia § 3 ods. 1 a § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo tiež od vyriešenia (inej) právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b) CSP).

42. Dovolací súd doposiaľ vo svojej rozhodovacej praxi neriešil, a tak nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená právna otázka (od vyriešenia, ktorej rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo), a to právna otázka, či faktickým nerealizovaním pravidelnej autobusovej dopravy v zmysle zákona č. 168/1996 Z. z. (v znení účinnom v januári 2006) sa považuje táto doprava za zastavenú, resp. za zastavenú s účinkami zániku podnikateľského oprávnenia na túto dopravu. Podľa ustanovenia § 7 ods. 8 Zákona č. 168/1996 Z. z. na zrušenie autobusovej linky a na zastavenie pravidelnej autobusovej dopravy treba odňať dopravnú licenciu.

43. Nesprávne je právne posúdenie veci odvolacím súdom, že faktické nerealizovanie dopravy žalobcom od 01.01.2006 (po dobu do odňatia licencie) znamená zastavenie dopravy a teda má rovnaké právne účinky ako odňatie dopravnej licencie, ktoré nastalo neskôr (bod 15. dovolaním napadnutého rozsudku).

44. Nesprávnosť tohto právneho posúdenia spočíva v tom, že Zákon č. 168/1996 Z. z. nespája so žiadnym subjektívnym (faktickým) konaním dopravcu zastavenie dopravy a zastavenie dopravy viaže výslovne až na odňatie dopravnej licencie, ktoré musí nastať v správnom konaní. Zrejmé je to z vyššie citovaného ustanovenia § 7 ods. 8 Zákona č. 168/1996 Z. z. a z ustanovení § 2 ods. 1 a § 7 ods. 1 Zákona č. 168/1996 Z. z. Odvolací súd vec nesprávne právne posúdil tak, ako by dočasné faktické nevykonanie dopravy, právne subsumovateľné pod ustanovenia § 4 ods. 2 Zák. č. 168/1996 Z. z., a § 10 ods. 3 Zák. č. 168/1996 Z. z., malo rovnaké zákonné účinky zastavenia dopravy, ako odňatie dopravnej licencie podľa § 7 ods. 8 Zákona č. 168/1996 Z. z. Odvolací súd dôsledne nerozlíšil právne situácie predpokladané ustanoveniami § 4 ods. 2 Zák. č. 168/1996 Z. z., a § 10 ods. 3 Zák. č. 168/1996 Z. z. (prerušenie alebo nevykonanie spoja) od zastavenia dopravy, na ktoré je výslovne potrebné odňatie dopravnej licencie podľa § 7 ods. 8 Zákona č. 168/1996 Z. z.

45. Nesprávnosť tohto právneho posúdenia spočíva aj v tom, že sa ním popiera zmysel a účel ustanovenia článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a ustanovení špeciálneho Zákona č. 514/2003 Z. z. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Cdo 170/2005 (publ. 64/2007 ZSPa aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 236/06, Tiež poukázal na rozhodnutia EŠLP podľa ktorých, článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra súdu teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

46. Z práva na spravodlivý proces vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A č. 254-B, s. 49, 30).

47. V konaní bolo nesporné, že odňatím dopravnej licencie na MHD autobusmi (práva podnikateľ udeleného na dobu určitú do 01.03.2010) bola žalobcovi na hodnotu jeho celého podniku spôsobená škoda 8.411,000,- euro, čo žalobca preukázal predloženým Odborným vyjadrením k hodnote časti podniku SAD Banská Bystrica, a.s., MHD - autobusová doprava, od zhotoviteľa znaleckej organizácie ALFA znalecká s.r.o., zo dňa 31.10.2011. Toto odborné vyjadrenie - listinný dôkaz, súd prvej inštancie ani odvolací súd nijak nehodnotil, rozhodol v rozpore so skutkovým stavom, a neuviedol, ako sa s týmto listinným dôkazom o priamej príčinnej súvislosti medzi odňatím dopravnej licencie a výške škody vysporiadal.

48. Súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane žalobcovi, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Keďže listinný dôkaz presne a správne potvrdil priamu príčinnú súvislosť tak, že odňatie dopravnej licencie od 31.01.2006 (teda nie prerušenie dopravy 01.01.2006, kedy mal žalobca licenciu, ani situácia v Banskej Bystrici) viedlo ku skutočnej škode na majetku žalobcu. Túto škodu v konaní nik nepoprel, i tak sa tým súdy nezaoberali. Na základe uvedeného navrhol, aby dovolací súd rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 4. augusta 2020, č. k. 15 Co 61/2018-986, zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

49. K dovolaniu podal písomné vyjadrenie žalovaný. Uviedol, že na podanie dovolania neboli splnené zákonné podmienky a dovolanie je neprípustné. Mal za to, že všetky námietky žalobcu boli v rozsudku odvolacieho súdu riadne odôvodnené. V podstatnej časti dovolania žalobca len opisuje priebeh konania, v ktorom došlo k odňatiu dopravnej licencie žalobcovi, pričom toto rozhodnutie bolo súdom následne zrušené ako nezákonné. Poukázal na to, že nezákonnosť tohto rozhodnutia nebola žiadnou stranou označená za spornú. Žalobca vychádza z nesprávneho predpokladu, že samotná existencia nezákonného rozhodnutia zakladá nárok na náhradu škody bez ohľadu na to či medzi vznikom škody a nezákonným rozhodnutím existuje príčinná súvislosť. Otázkou neexistencie príčinnej súvislosti medzi tvrdenou škodou a nezákonným rozhodnutím sa súdy vysporiadali dostatočne, dokonca identifikovali, že príčinou vzniku škody bola neexistencia zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme, ktorú s mestom podpísal iný dopravca, ktorý mal zároveň vydanú platnú dopravnú licenciu na rovnaké linky ako žalobca. Súdy nespochybnili, že nezákonným rozhodnutím o odňatí dopravnej licencie nemohla byť spôsobená akákoľvek škoda ako to tvrdil žalobca, súdy skonštatovali, že príčinou žalobcom uplatnenej škody nebolo toto nezákonné rozhodnutie. Nepreukázaním príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodou neboli splnené podmienky na uplatnenie priznania náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Navrhol, aby dovolanie najvyšší súd odmietol podľa § 447 písm. f) CSP alebo ak sa s týmto návrhom súd nestotožní navrhol alternatívne, aby dovolací súd dovolanie zamietol ako nedôvodné podľa § 448 CSP.

50. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril aj intervenient na strane žalovaného, pričom považoval rozsudok súdu prvej inštancie ako aj rozsudok odvolacieho súdu v tejto veci za rozhodnutia vecne správne, zákonné a spravodlivé. Podľa názoru intervenienta nie je dovolanie podané žalobcom prípustné, resp. je nedôvodné. Žalobca nepoukazuje na žiadne konkrétne porušenie či vadu v procesnom postupe či už súdu prvej inštancie alebo odvolacieho súdu, ktoré by bolo možné vyhodnotiť ako postup súdu, ktorým bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom. Celé vyjadrenie prípustnosti dovolania v tomto zmysle je len vyjadrením nesúhlasu žalobcu s rozhodnutím súdov a z ich právnym posúdením vecí. Z textu dovolania vyplýva, že žalobca vytýka konajúcim súdom nesprávne hodnotenie vykonaného dokazovania, podsúva účelový výklad ustanovenia § 4 ods. 2, § 7 ods. 8 a § 10 ods. 3 Zákona č. 168/96, tvrdí, že znaleckým posudkom je preukázaná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím intervenienta a údajnou škodou a podobne. Ani v jednom prípade však nepoukazuje na procesné pochybenia akéhokoľvek z konajúcich súdov, ktorým by mu bolo znemožnené uskutočniť jeho procesné práva, pričom taktiež nejako nekonkretizuje, že ktoré procesné právo, kedy a z akého dôvodu nemohol v konaní uskutočniť.

51. Podľa názoru intervenienta pri dovolacom dôvode podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP bol žalobca povinný poukázať na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu od ktorej sa mal dovolací súd

odkloniť, zároveň bol povinný identifikovať právnu otázku od vyriešenia, ktorej rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo. Bez konkretizácie podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe, rozdielného rozhodovania odvolacieho súdu ako aj absencia vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil súd prvej inštancie alebo odvolací súd. Ani dovolací dôvod tak ako ho uviedol žalobca podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je dôvodný a dovolanie nemôže byť prípustné. Navrhol dovolaciemu súdu dovolanie odmietnuť alternatívne dovolanie zamietnuť. Zároveň si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania.

52. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP) a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP) zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

53. Vo vzťahu k dovolaniu podľa § 420 písm. f) CSP najvyšší súd udáva:

Žalobca vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tomto smere namietal, že odvolací súd porušil zákaz svojvoľného postupu a porušil právo žalobcu na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku a svojim postupom a rozhodnutím odmietol poskytnúť spravodlivosť žalobcovi. Odvolací súd nevysvetlil ako by mohlo mať prerušenie dopravy žalobcom v čase, keď mal dopravnú licenciu (ktoré prerušenie mohol a chcel žalobca zmeniť na vykonávanie dopravy, najneskôr ešte v mesiaci január 2006) rovnaký škodný následok ako nezákonné, predčasné odňatie podnikateľského oprávnenia, pôvodne udeleného na dobu určitú, ktoré malo pretrvať až do 01.03.2010. Súdy sa touto zásadnou námietkou nezaoberali aj napriek tomu, že namietal odklon súdov od predmetu konania, ktorým bola náhrada škody spôsobená odňatím dopravnej licencie, bez ktorej výkon dopravy nie je vôbec možný. Odvolací súd žalobcovi uprel právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae. Súdy sa nezaoberali následkami spôsobenými odňatím dopravnej licencie, ktoré boli predmetom konania. Súdy sa odmietli zaoberať preukázanými zložkami skutočnej škody, odmietli vyhodnocovať škodu v tom zmysle, že uplatnená je v konaní len škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím.

54. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 115/2018, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť dovolateľovej argumentácie, podľa ktorej v konaní došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

54.1. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03). Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tiež nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5 Cdo 40/2018 zo dňa 18. júla 2018).

54.2. Pojmovým znakom vady zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f) CSP je, že a/ k nej došlo nesprávnym „procesným“ postupom, ktorý b/ znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, c/ v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

54.3. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť

súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 38/2015, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012, 7 Cdo 202/2017, 8 Cdo 85/2018). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 220/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 35/2018, 8 Cdo 56/2017, 1 VCdo 2/2017).

54.4. V danom prípade dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP) a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené či zjavne arbitrárne (svojvoľné). Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. V rozsudku jednotlivé časti odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú v súhrne ich zrozumiteľnosť a aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené aj závery ku ktorým na ich základe dospel sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť.

54.5. Odvolací súd sa v bodoch 13. až 17. svojho rozsudku náležite vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami žalobcu, ako aj konštatoval správnosť právneho posúdenia, v súlade so zisteným skutkovým stavom vo veci. Civilný sporový poriadok umožňuje odvolaciemu súdu vyhotoviť tzv. skrátené odôvodnenie (§ 387 ods. 2 CSP) v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V danom prípade sa odvolací súd nielen stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ale sa aj náležite vysporiadal s relevantnými tvrdeniami žalobcu v odvolaní, ktoré mali vecnú súvislosť s prejednávanou vecou v súlade s § 387 ods. 3 CSP.

54.6. Podľa ustálenej súdnej praxe dovolacieho súdu prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP nezakladá nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (R 24/2017, sp. zn. 1 Cdo 202/2017, sp. zn. 2 Cdo 101/2017, sp. zn. 3 Cdo 94/2017, sp. zn. 4 Cdo 47/2017, sp. zn. 5 Cdo 145/2016, sp. zn. 7 Cdo 113/2017, sp. zn. 8 Cdo 76/2018). Aj podľa názoru ústavného súdu prípadná nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu, neúplne zistený skutkový stav a nesprávne právne posúdenie veci nezakladajú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Právne závery vyjadrené v tejto časti rozhodnutia dovolacieho súdu sú považované za ústavne konformné (I. ÚS 61/2019). S ohľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolateľ neopodstatnene namietal porušenie procesných práv v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a preto uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezakladá prípustnosť dovolania.

54.7. Dovolací súd v tomto smere poukazuje na skutočnosť, že dovolateľ čiže žalobca vo svojom dovolaní len rekapituluje skutočnosti, ktoré opakovane uvádzal aj vo svojich písomných a ústnych vyjadreniach, aj podľa názoru dovolacieho súdu oba súdy, teda súd prvej inštancie ako aj odvolací súd sa s otázkou neexistencie príčinnej súvislosti medzi tvrdenou škodou a nezákonným rozhodnutím vysporiadali dostatočným spôsobom, nie je tieto rozhodnutia možné považovať ani za prekvapivé tak ako ich dovolateľ označuje len z toho dôvodu, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv žalobcu. Dovolací súd poukazuje na gro predmetného sporu, poukazuje na bod 13. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu v kontexte s bodom 54. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď z vykonaného dokazovania skutočne vyplývalo, že žalobca reálne mestskú hromadnú dopravu v meste Banská Bystrica nerealizoval už od 01.01.2006 to znamená, že nevykonával mestskú hromadnú dopravu v Meste Banská Bystrica od 01.01.2006 a fakticky došlo k ukončeniu výkonu mestskej hromadnej dopravy, čo je nespochybniteľným faktom. V bode 14. odôvodnenia rozsudku odvolací súd sa takisto vyjadroval k odvolacej námietke a poukázal na správny právny záver, že v súdnej veci nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou na strane žalobcu, pričom nebolo preukázané, že hlavnou a podstatnou príčinou prečo prestal žalobca vykonávať mestskú hromadnú dopravu v Meste Banská Bystrica bolo odňatie dopravnej licencie zo strany mesta vzhľadom k zistenému skutkovému stavu, že žalobca nerealizoval mestskú hromadnú dopravu v Meste Banská Bystrica už pred odňatím licencie a to od 01.01.2006. Práve s ohľadom na tento zistený skutkový stav bola žaloba zamietnutá. Nie je možné ani podľa názoru dovolacieho súdu konštatovať, že rozhodnutiami

súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu došlo k odmietnutiu spravodlivosti, nakoľko od začiatku konania bol jasný predmet konania, ktorý vyústil do rozhodnutia, ktorým bola žaloba žalobcu zamietnutá z jasne uvedených dôvodov, následne Krajský súd v Banskej Bystrici jasne vysvetlil aj dôvody pre ktoré nebolo vyhovené odvolaniu žalobcu v rámci konania o odvolaní.

55. V zmysle § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. Výpočet dôvodov uvedených v § 421 ods. 1 CSP je taxatívny.

55.1. Všetky dôvody prípustnosti dovolania, ktoré nie sú vymenované v tomto ustanovení, sa vzťahujú výlučne na právnu otázku, riešenie ktorej viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu. Táto otázka má byť vymedzená tak, aby odpoveď na ňu priniesla vyriešenie právneho problému, a zároveň aby jej právne posúdenie odvolacím súdom prinieslo všeobecné riešenie tej istej typovej právnej situácie. Dovolací súd je viazaný iba vymedzením dovolacieho dôvodu a právnou otázkou, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré považuje dovolateľ za nesprávne, nie však už určením, pod ktorý prípad prípustnosti riešenia (§ 421) táto otázka spadá. Takéto riešenie významovo nespadá pod vymedzenie dovolacieho dôvodu (§ 432 ods. 2 CSP).

55.2. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/, resp. písm. b/ CSP má určujúci význam vymedzenie „právnej“ otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu, ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Na to, aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti (vecnej prejednávateľnosti) dovolania, zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (sp. zn. 4 Cdo 64/2018). K posúdeniu dôvodnosti dovolania a teda vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení), môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

55.3. Žalobca v dovolaní odôvodňuje prípustnosť dovolania aj teda podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

56. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) Civilného sporového poriadku je relevantná len taká otázka, ktorá kumulatívne vykazuje všetky nižšie uvedené znaky: a/ musí ísť o otázku riešenu odvolacím súdom, ktorá je buď hmotnoprávneho alebo procesnoprávneho charakteru, b/ spôsob jej vyriešenia odvolacím súdom zakladá "odklon" od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ odvolací súd na jej riešení založil svoje rozhodnutie, d/ uvedená otázka musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, e) ide o otázku zásadného právneho významu, t. j. takú, ktorá je významná nielen pre prerokovávanú právnu vec (spor), ale aj zo širších hľadísk, najmä z hľadiska celkovej rozhodovacej praxe všeobecných súdov SR a f/ vždy musí ísť o otázku právnu, nie skutkovú; ak niektorý z týchto znakov chýba, dovolanie nie je podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP prípustné (rozhodnutie NS SR 3 Cdo 157/2017).

56.1. Pre vymedzenie dovolacieho dôvodu podľa § 432 CSP v súlade so zákonom platí, že ustanovenie § 432 ods. 2 CSP nemôže byť posudzované izolovane, ale v spojení s ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Uvedené znamená, že pri vymedzení dovolacieho dôvodu podľa § 432 CSP dovolateľ kvalifikovane zastúpený advokátom uvedie právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizuje, ako podľa jeho názoru mal odvolací súd konkrétnu právnu otázku správne vyriešiť a zároveň ak má byť dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/, musí dovolateľ špecifikovať ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal podľa jeho názoru odvolací súd pri

svojom rozhodovaní odkloniť. Iba ak sú všetky uvedené kumulatívne podmienky splnené, môže dovolací súd pristúpiť k skúmaniu prípustnosti (a následne dôvodnosti) podaného dovolania. Ak tieto podmienky splnené nie sú, dovolací súd dovolanie odmietne podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP.

56.2. Dovolací súd pritom uvádza, že prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je daná len vtedy, ak sa odvolací súd pri vyriešení právnej otázky skutočne odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, pričom dovolateľ je povinný ním tvrdený odklon v dovolaní preukázať. Naopak prípustnosť dovolania nezakladá všeobecná nespokojnosť dovolateľa s rozhodnutím odvolacieho súdu (resp. jeho právnymi závermi), alebo všeobecné tvrdenie dovolateľa, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je v súlade s rozhodovacou praxou dovolacieho súdu.

57. Vo vzťahu k § 421 ods. 1 písm. a) CSP žalobca s poukazom na § 432 ods. 2 CSP vymedzil dovolací dôvod tak, že súd mal právne posúdiť ale neposúdil, čo je podstatná príčina vzniku škody a ak je príčin viac, ktorá z nich je podstatná vo vzťahu ku celej vzniknutej škode. Súd mal posúdiť obsah spôsobenej škody a právne posúdiť, či mohla vzniknúť práve v dôsledku odňatia dopravnej licencie a ak áno či išlo o dôvod podstatný. Nesprávnosť právneho posúdenia odvolacieho súdu spočíva aj v rozpore so znením ustanovenia § 3 ods. 1 a § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. V tomto smere odklon mal byť vo vzťahu k rozhodnutiam Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 313/2009, 3 Cdo 134/03, ďalej poukazoval na rozhodnutie Ústavného súdu SR II. ÚS 25/2011 a rozhodnutie ESLP z 15. novembra 2002 vo veci Tona v. Italy č. 33252/96. Žalobca ako dovolateľ všeobecne konštatuje, že súd mal v zmysle čl. 2 CSP posudzovať vec tak, aby umožnil čo najširšie odškodnenie prípadu vzniknutej škody a ušlého zisku spôsobené odňatím podnikateľského oprávnenia s ktorým je spojené znemožnenie užívania majetku žalobcu na výkon dovtedy oprávnenej dopravy bez odňatej licencie.

57.1. Vo vzťahu k náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím základné podmienky vzniku nároku na náhradu škody stanovuje § 6 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z. z. a to jednak tým, že stanovuje ako predpoklad na náhradu škody (mimo iného) vydanie nezákonného rozhodnutia a ďalej jeho zrušenie pre nezákonnosť príslušným orgánom. Tieto podmienky sú splnené iba vtedy, ak je vydané rozhodnutie následne zrušené práve z dôvodu nezákonnosti a iba na to príslušným orgánom. Z takéhoto zrušujúceho rozhodnutia potom musí byť dôvod zrušenia skoršieho rozhodnutia (jeho nezákonnosť) zrejмый.

57.2. Zmyslom a účelom zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je stanoviť v súlade s čl. 46 ods. 3 Ústavy SR podmienky, za ktorých vzniká právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom, a to spôsobom, ktorý umožňuje odškodniť všetky prípady, v ktorých bola spôsobená poškodenému škoda takým rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorý sa neskôr ukázal ako nezákonný.

57.3. V prípade žaloby o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z. z. sú rozhodujúce tri skutočnosti od vyriešenia, ktorých závisí aj rozhodnutie súdu prvej inštancie ako aj rozhodnutie odvolacieho súdu. Jedná sa o otázku existencie nezákonného rozhodnutia, škody a priamej príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a škodou. Otázka škody, jej vzniku a rozsahu nie je otázkou právnou ale skutkovou. V prejednávanom spore sa žalobca domáhal voči žalovanému náhrady škody vo výške 2 518 142,52,- eur - skutočnej škody a ušlého zisku podľa zákona č. 514/2003 Z. z. z titulu nezákonného rozhodnutia Mesta Banská Bystrica č. PR.V-53/2006VKS194/06 zo dňa 26.01.2006, ktorým tento správny orgán odňal žalobcovi s platnosťou od 31.01.2006 do 01.03.2010 dopravnú licenciu na vykonávanie verejnej pravidelnej mestskej hromadnej dopravy na území Mesta Banská Bystrica.

57.4. Nebolo sporné, že je tu nezákonné rozhodnutie, ktoré bolo zrušené na základe rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, zo záverov odôvodnenia rozhodnutí súdu prvej a druhej inštancie vyplynulo, že medzi ním a žalobcom tvrdenou údajnou škodou nie je priama príčinná súvislosť, pretože nie toto nezákonné rozhodnutie bolo dôvodom zastavenia MHD v Banskej Bystrici žalobcom ale jeho vlastné rozhodnutie, tzv. faktické nerealizovanie mestskej hromadnej dopravy už pred odňatím licencie a to od 01.01.2006. Vyplyvalo to najmä zo skutočnosti a to z odstránenia cestovných poriadkov, odpílenia zastávok, nekonanie vo vzťahu k vytvoreniu spoločného cestovného poriadku s ďalším subjektom SAD Zvolen, ako aj nerealizovanie výkonu MHD od 01.01.2006. Toto malo svedčiť o tom, že si žalobca bol vedomý, že iný subjekt má s Mestom Banská Bystrica uzatvorenú zmluvu o výkone vo verejnom záujme a napriek skutočnosti, že v konaní pred súdom tvrdil a preukazoval aj svedeckými výpoveďami, že bol

pripravený a ochotný realizovať výkon MHD aj povedľa iného dopravcu a to aj bez zmluvy o výkone vo verejnom záujme, fakticky takýto výkon nerealizoval.

57.5. Zákon č. 514/2003 Z. z. nevysvetľuje ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nezákonným rozhodnutím a škodou. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nezákonným rozhodnutím a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach; vyriešenie tejto otázky preto nemožno uložiť znalcovi (ten môže poskytnúť len odborné podklady, z ktorých súd pri zisťovaní skutkového stavu veci vychádza). Právnym posúdením je vymedzenie, medzi akou ujmou (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda, za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmou poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (porovnaj R 21/1992). V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. júna 2010 sp. zn. 5 Cdo 126/2009).

57.6. Najvyšší súd v uznesení z 31. januára 2012 sp. zn. 6 MCdo 11/2010 uviedol, že príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. Vyžaduje sa, aby protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody boli v logickom slede (nexus = spojenie, súvislosť, sled), teda, aby protiprávne konanie bolo príčinou a vznik škody vrátane jej rozsahu následkom tejto príčiny. Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti či okolnosti nasvedčujúcej jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Základom je úvaha (test *conditio sine qua non* spoločný pre takmer všetky právne systémy Európskej únie), či by škodlivý následok nastal bez konania škodcu. Ak by tomu tak bolo, príčinná súvislosť by daná nebola. Podľa teórie tzv. adekvátnej príčinnej súvislosti, príčinná súvislosť je daná vtedy, ak je škoda podľa všeobecnej povahy, obvyklého chodu vecí a skúseností adekvátnym dôsledkom protiprávneho úkonu. Súčasne však musí byť preukázané, že škoda by bez tejto príčiny nebola nastala. Otázka príčinnej súvislosti medzi určitým protiprávnym konaním a konkrétnou škodou je otázkou skutkovou. Jej existenciu zisťuje súd, ktorý so zreteľom na konkrétne okolnosti vyhodnocuje, či tu príčinná súvislosť je alebo nie. Protiprávny úkon nemusí byť jedinou príčinou vzniku škody (kumulatívna kauzalita), stačí, že je jednou z príčin, a to príčinou dôležitou, podstatnou a značnou. Treba tiež rozlíšiť, či v konkrétnom prípade viac skutočností v jednom okamihu spolupôsobilo na vzniku toho istého škodlivého následku (konkurenčná kauzalita) alebo či jedna skutočnosť vylučuje druhú, prípadne či novou skutočnosťou došlo k prerušeniu pôvodného dejového sledu. V tejto súvislosti možno poukázať aj na Princípy európskeho deliktneho práva (*Principles of European Tort Law - PETL*), ktoré (ako dielo popredných predstaviteľov európskej civilistiky z prostredia akademickej obce i právnej praxe) právnický vymedzujú príčinnú súvislosť ako predpoklad zodpovednosti za škodu (porovnaj Luboš Tichý, Jiří Hrádek et al., *Prokazování příčinné souvislosti multikauzálních škod*, Univerzita Karlova v Praze 2010, str. 89). Podľa týchto princípov (čl. 3:104, bod 1), ak určitá skutočnosť viedla neodvratne k spôsobeniu škody, následná skutočnosť, ktorá by sama spôsobila tú istú škodu, nemôže byť braná do úvahy (nemožno na ňu brať zreteľ). V prejednávanej veci dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie existencie príčinnej súvislosti ako základného predpokladu zodpovednosti žalovaného za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. (najmä teda vo vzťahu k § 421 ods. 1 písm. a) CSP - viď

vyššie).

57.7. Z rozhodnutia odvolacieho súdu, resp. bodov 14. a napokon aj 17. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva a je konštatované, že v prejednávanej veci nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a škodou na strane žalobcu, pričom nebolo preukázané, že hlavnou a podstatnou príčinou prečo prestal žalobca vykonávať mestskú hromadnú dopravu v Meste Banská Bystrica bolo odňatie dopravnej licencie zo strany mesta. V bode 17. odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu v závere bolo konštatované, že ak príčinou vzniku škody je iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastane, pričom súd prvej inštancie dospel k názoru, že nezákonné rozhodnutie nie je podstatnou príčinou k žalobcom tvrdenému vzniku škody, keďže žalobca už pred odňatím licencie nerealizoval výkon mestskej hromadnej dopravy v Meste Banská Bystrica.

57.8. Vo vzťahu k rozhodnutiu Ústavného súdu SR - jeho nálezu II. ÚS 25/2011 dovolací súd udáva, že tento nie je možné vzťahovať k predmetnej veci. Ústavná sťažnosť smerovala vo vzťahu k rozhodnutiu, a to konkrétne k rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 Co 132/2010 z 29. júla 2010, ktorý bol ústavným súdom zrušený a vrátený na ďalšie konanie. Predmetom konania pred krajským súdom tu bol rozsudok okresného súdu č. k. 5 C 22/2010, ktorým bola žaloba žalobcov zamietnutá, pričom v tomto konaní sa domáhali žalobcovia proti Slovenskej republike - Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky zaplata 2 505,81 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody z dôvodu nezákonného rozhodnutia. Nárok žalobcov bol uplatnený podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Krajský súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Ústavný súd zastal názor a konštatoval, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, nielen zastavenie trestného stíhania, ak k nemu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesenie obvinenia pre nezákonnosť, ale rovnaké dôsledky má aj rozhodnutie o postúpení veci do priestupkového konania, ak k tomu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným. V prípade sťažovateľov bolo trestné konanie skončené uznesením, z ktorého je zrejmé, že predpoklad o tom, že sa dopustili trestného činu sa nenaplnil. Ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd na vec sťažovateľov skutočne aplikoval právnu normu spôsobom, ktorý poprel jej účel a zmysel. Závery krajského súdu považoval za arbitrárne a z ústavného hľadiska neudržateľné, keďže od momentu právoplatného skončenia trestného konania, resp. najneskôr od momentu právoplatného skončenia priestupkového konania bez uznania ich viny spĺňali všetky podmienky na priznanie nimi uplatňovanej náhrady škody. Z uvedeného je zrejmé, že poukaz na uvedené rozhodnutie ústavného súdu nie je možné charakterizovať ako odklon od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu, ktorá má súvis s prejednávanou vecou.

57.9. Z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 134/03, ktoré bolo uverejnené aj v Zo súdnej praxe č. 89/2004 ZSR, z tohto rozhodnutia vyplýva právna veta: charakter majetkovej ujmy (škody) má aj zníženie hodnoty pohľadávky veriteľa (oprávneného), ktoré nastalo v časovej a vecnej súvislosti so zmarením možnosti uspokojenia jeho pohľadávky v konaní o výkon rozhodnutia predajom dlžníkovej nehnuteľnosti, ak k zmareniu predaja a poklesu hodnoty jeho pohľadávky došlo v dôsledku nesprávneho úradného postupu. Ani z uvedeného rozhodnutia nie je zrejmé ako sa mali odvolací súd aj súd prvého stupňa odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v prejednávanej veci.

57.10. Vo vzťahu k rozhodnutiu najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 313/2009 z 24. februára 2011 dovolací súd udáva, že v predmetnej veci bolo dovolanie zamietnuté. Navrhovateľka sa návrhom na začatie konania domáhala, aby súd zaviazal odporkyňa na náhradu škody vo výške 27 700 Sk s príslušenstvom, ktorá bola spôsobená nezákonným rozhodnutím orgánov štátu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. Okresný súd Bratislava III uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľke predmetnú sumu spolu s príslušným úrokom z omeškania. Krajský súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh bol zamietnutý. Na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodou nebola preukázaná. Nebolo sporné, že odporkyňa vydala rozhodnutie, ktoré ako nezákonné bolo zrušené a že navrhovateľke vznikla škoda výrubom stromu, ktorý stál na jej pozemku. Podľa názoru krajského súdu z výsledkov vykonaného dokazovania však nie je možné vyvodiť, že škoda ktorá navrhovateľke vznikla je v priamej príčinnej súvislosti s uvedeným rozhodnutím. Proti predmetnému rozhodnutiu bolo zo strany navrhovateľky podané dovolanie, ktoré bolo zamietnuté. Pričom najvyšší súd ako súd dovolací konštatoval, že nedošlo v odvolacom konaní k porušeniu práva dovolateľky na spravodlivý proces a k odňatiu možnosti konať pred súdom. Dovolací súd konštatoval,

že navrhovateľka v konaní nepreukázala existenciu príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody na jej majetku. Keďže podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím sú stanovené kumulatívne a v prípade nesplnenia čo i len jednej z nich nie je daná táto zodpovednosť, dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľky nie je opodstatnené, lebo smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý spočíva na správnom právnom závere, že v danej veci nie sú splnené podmienky pre zodpovednosť odporkyne za škodu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb.

57.11. Dovolací súd konštatuje, že nie je možné vo vzťahu k predmetným rozhodnutiam najvyššieho súdu konštatovať, že by v danom prípade išlo o odklon od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. V predmetnom spore v prejednávanej veci príčinou vzniku škody je iná skutočnosť ako nezákonné rozhodnutie, čo podrobne vo svojich odôvodneniach rozhodnutí zdôvodnili ako súd prvej inštancie tak súd odvolací.

58. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP uviedol dovolateľ, že dovolací súd doposiaľ vo svojej rozhodovacej praxi neriešil a nebola teda v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu vyriešená právna otázka či faktickým nerealizovaním pravidelnej autobusovej dopravy v zmysle zákona č. 168/1996 Z.z. sa považuje táto doprava za zastavenú, resp. za zastavenú s účinkami zániku podnikateľského oprávnenia na túto dopravu. Podľa § 7 ods. 8 zákona č. 168/1996 Z.z. na zrušenie autobusovej linky a na zastavenie pravidelnej autobusovej dopravy treba odňať dopravnú licenciu.

58.1. Pokiaľ žalobca zastáva názor, že jeho dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP musí v dovolaní v spojitosti s týmto tvrdením vysvetliť svoje presvedčenie, že odvolací súd riešil dovolacím súdom neriešenú otázku. Ak v dovolaní absentuje vyššie uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (1 Cdo 150/2018, 2 Cdo 185/2018, 3 Cdo 84/2017, 4 Cdo 235/2016, 5 Cdo 16/2017, 6 Cdo 6/2018, 7 Cdo 254/2018, 8 Cdo 191/2018, 9 Cdo 4/2020). Rozhodovacia prax najvyššieho súdu sa ustálila na názore, podľa ktorého sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, ale významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP, resp. § 432 ods. 2 CSP.

58.2. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj ustanovenie § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 421 CSP v spojení s § 432 ods. 1, 2 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

58.3. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (ustanovenie § 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Predpokladom prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP je sformulovanie právnej otázky dovolateľom, ktorá podľa jeho názoru v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená, pričom musí ísť o takú právnu otázku, ktorá je pre rozhodnutie vo veci samej kľúčová. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť zároveň riešená odvolacím súdom, pričom odvolací súd na jej riešení musí založiť svoje rozhodnutie a musí ísť o otázku zásadného právneho významu. Právna otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP musí byť procesnou stranou v dovolaní vymedzená jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť dovolania. Aj v tomto prípade platí, že samotná polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd rozhodol, nezodpovedajú významovo kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach alebo predpokladoch o tom, ktorú právnu otázku má dovolateľ na mysli.

58.4. Dovolateľ je povinný v dovolaní jednoznačne uviesť v čom vidí prípustnosť dovolania, t. j. ktorý z predpokladov uvedených § 421 ods. 1 CSP zakladá jeho prípustnosť. Ak má dovolací súd riešiť právnu otázku (v žiadnom prípade nie skutkovú otázku), ktorou sa dovolací súd ešte nezaoberal (§ 421 ods. 1

písm. b)) tak v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť ako ju riešil odvolací súd a b) uviesť ako mala byť táto otázka správne riešená (viď uznesenie NSSR z 22. februára 2018 pod sp. zn. 3 Cdo 146/2017).

58.5. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP žalobca ako dovolateľ argumentoval tým, že nesprávne je právne posúdenie odvolacím súdom, že faktické nerealizovanie dopravy žalobcom od 01.01.2006 (po dobu do odňatia licencie) znamená zastavenie dopravy a teda má rovnaké právne účinky ako odňatie dopravnej licencie, ktoré nastalo neskôr. Nesprávnosť tohto právneho posúdenia spočíva v tom, že zákon č. 168/1996 Z.z. nespája so žiadnym subjektívnym - faktickým konaním dopravcu zastavenie dopravy a zastavenie dopravy viaže výslovne až na odňatie dopravnej licencie, ktoré musí nastať v správnom konaní, s poukazom na § 7 ods. 8 zákona č. 168/1996 Z. z. a § 2 ods. 1 a § 7 ods. 1 zákona č. 168/1996 Z. z. Odvolací súd vec nesprávne právne posúdil tak, akoby dočasné faktické nevykonanie dopravy, právne subsumovateľné pod ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 168/1996 Z. z. a § 10 ods. 3 zákona č. 168/1996 Z. z. malo rovnaké zákonné účinky zastavenia dopravy ako odňatie dopravnej licencie podľa § 7 ods. 8 zákona č. 168/1996 Z. z. Odvolací súd teda dôsledne nerozlíšil právne situácie predpokladané v ustanovení § 4 ods. 2 zákona č. 168/1996 Z. z. a § 10 ods. 3 zákona č. 168/1996 Z. z. (prerušenie alebo nevykonanie spoja) od zastavenia dopravy, na ktoré je výslovne potrebné odňatie dopravnej licencie podľa § 7 ods. 8 predmetného zákona.

58.6. Súd prvej inštancie a aj odvolací súd, pri svojich rozhodnutiach vychádzali z toho, že v konkrétnych súvislostiach prejednávanej veci, hlavnou a podstatnou príčinou nevykonávania MHD nebolo súdom konštatované nezákonné rozhodnutie Mesta Banská Bystrica, ale vzhľadom na vykonané dokazovanie a z toho plynúci zistený skutkový stav, to že žalobca v meste po 01.01.2006 dopravu MHD vykonávať nechcel. Odvolací súd sa vysporiadal s odvolacou námietkou žalobcu, ktorá je v podstate v zhode s dovolacou námietkou a takto sa prelína celým konaním v bode 15. odôvodnenia rozhodnutia a to tak, že k poukazu žalobcu na ustanovenie § 7 ods. 8 zákona č. 168/1996 Z. z. uviedol, že ustanovenie § 7 citovaného zákona upravuje udelenie ako aj odňatie dopravnej licencie, pričom však súd prvej inštancie v súdnej veci nekonštatoval ukončenie výkonu MHD v zmysle § 7 citovaného zákona, ale na základe faktického skutkového stavu, ktorý v konaní bol nepochybne preukázaný, keď v konaní bolo preukázané, a to výpoveďami jednak štatutárneho zástupcu žalobcu, ako aj svedkami, ktorí boli v konaní vypočutí, že žalobca reálne počnúc dňom 01.01.2006 počas obdobia, keď ešte mal platnú licenciu na vykonávanie mestskej hromadnej dopravy a spĺňal podľa tvrdenia žalobcu aj všetky ostatné zákonom požadované podmienky pre riadny výkon mestskej hromadnej dopravy, túto prestal vykonávať, teda fakticky ukončil výkon MHD dňom 01.01.2006. Práve z tohto dôvodu súdy dospeli k záveru, že hlavnou a podstatnou príčinou nevykonávania MHD nebolo súdom konštatované nezákonné rozhodnutie Mesta Banská Bystrica a s prihliadnutím k zistenému skutkovému stavu, vzhľadom na vykonané dokazovanie, keď žalobca nepreukázal, žeby mal uzatvorenú zmluvu o výkone vo verejnom záujme s Mestom Banská Bystrica na obdobie od 01.01.2006, na základe ktorej by mal žalobca zabezpečenú dotáciu pre výkon mestskej hromadnej dopravy v Banskej Bystrici. Súdy dospeli k správne záveru, že žalobca nepreukázal, že hlavnou a podstatnou príčinou prečo prestal vykonávať MHD v Banskej Bystrici, ktorú prestal vykonávať už od 01.01.2006 bolo odňatie dopravnej licencie zo strany Mesta Banská Bystrica ku ktorému došlo potom, čo žalobca prestal reálne vykonávať MHD v Meste Banská Bystrica od 01.01.2006, ale bola tá skutočnosť, že za podmienok ktoré nastali v meste po 01.01.2006 dopravu MHD vykonávať nechcel.

58.7. V predmetnej veci dospeli súdy k záveru, že vzhľadom k tomu, že žalobca už mestskú hromadnú dopravu v Meste Banská Bystrica fakticky nerealizoval k 01.01.2006, súdy nevyhodnotili ukončenie výkonu MHD zo strany žalobcu v zmysle zákona č. 168/1996 Z. z. o cestnej preprave, čo v konaní nepochybne preukázané bolo, preto nebola daná priama príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodou na strane žalobcu v dôsledku nezákonného rozhodnutia Mesta Banská Bystrica, ktorým odňal dopravnú licenciu rozhodnutím zo dňa 26.01.2006 s účinnosťou od 31.01.2006. V konaní bolo preukázané, že odňatie licencie nebolo hlavnou a podstatnou príčinou prečo prestal vykonávať žalobca MHD v Meste Banská Bystrica.

59. Podľa názoru dovolacieho súdu krajský súd správne vec právne posúdil, keď v predmetnej veci neaplikoval ustanovenia § 2 ods. 1, § 4 ods. 2, § 7 ods. 1, § 7 ods. 8 a § 10 zákona č. 168/1996 Z. z.,

keď neposudzoval ukončenie výkonu mestskej hromadnej dopravy zo strany žalobcu v zmysle uvedených citovaných ustanovení. Podľa názoru dovolacieho súdu odvolací súd aj správne vyhodnotil, že odňať dopravnú licenciu možno vtedy, ak autobusová linka sa stala nepotrebnou, alebo dopravca do 30 dní od právoplatnosti udelenej dopravnej licencie nezačal na nej prevádzkovať podľa schváleného cestovného poriadku; s tým, že výklad, aký zvolil žalobca nie je v súlade s § 7 ods. 8 písm. c) Zákona č. 168/1996 Z. z. Správne uviedol aj svoje stanovisko k výkladu predmetného ustanovenia, podľa ktorého by ktorýkoľvek subjekt vykonávajúci mestskú hromadnú dopravu podľa vlastného uváženia mohol kedykoľvek nevykonávať 30 dní prevádzku MHD podľa schváleného cestovného poriadku, čo je však v zjavnom rozpore so znením ustanovenia § 7 ods. 8 písm. c) zákona č. 168/1996 Z. z., teda v tomto smere neobstojí tvrdenie žalobcu, že od 01.01.2006 mohol sa rozhodnúť, že nebude realizovať dopravu v Meste Banská Bystrica, pretože podľa názoru žalobcu by mohlo dôjsť k odňatiu licencie až po tom, keby 30 dní túto prevádzku MHD nerealizoval.

60. Správne teda odvolací súd ako aj súd prvej inštancie nevyhodnotil ukončenie výkonu MHD zo strany žalobcu v zmysle zákona č. 168/1996 Z. z. o cestnej preprave, ale vyhodnotil ukončenie výkonu MHD žalobcom v Meste Banská Bystrica na základe tzv. faktického stavu, keď žalobca reálne od 01.01.2006 MHD v Meste Banská Bystrica nevykonával, čo v konaní preukázané bolo. Správny je teda aj právny záver súdu, že vzhľadom na uvedené žalobcom tvrdená škoda nebola v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím mesta, a ak príčinou vzniku škody je iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastane.

61. So zreteľom na uvedené dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalobcu v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP je prípustné, avšak žalobca v ňom neopodstatnene vytýka, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobcu ako nedôvodné zamietol podľa § 448 CSP.

62. Žalovaný bol v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešný (§ 255 ods. 1 CSP) a vznikol mu nárok na náhradu trov dovolacieho konania, o ktorom dovolací súd rozhodol podľa ustanovení § 453 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

63. Intervenient na strane žalovaného bol v dovolacom konaní úspešný, preto má právo podľa § 255 ods. 1 CSP a v spojení s § 453 ods. 1 CSP na náhradu trov konania.

64. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.